P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok XV. ŁÓDŹ. CZWARTEK, 19 SIERPNIA 1937 R. CENA NUMERU 15 GROSZY. № 227

Mussolini proponuje negusowi tron Abisynii

jako lennikowi Włoch. — Sensacyjne pogłoski o zabiegach włoskich w celu pojednania się z Haile Selassie

Haile Selassie odrzucił ofertę Włoch.—Godzi się on jedynie na mandat włoski z ramienia Ligi Narodów

Londyn, 18 sierpnia.

(PAT). „News Chronicle“ donosi, iż Mussolini dwukrotnie (raz na wiosnę i drugi raz przed trzema tygodniami) zwracał się do Haile Selassie z zapytaniem, czy gotów byłby powrócić do Addis - Abeby, aby zasiąść na tronie jako lennik Włoch. Negus odpowiedział odmownie.

Ponadto, gdy następca tronu abisyńskiego przebywał, po opuszczeniu Abisynii, w Jerozolimie,

emisarjusze włoscy mieli starać się nakłonić go do objęcia tronu po ojcu.

Nalegania te miały być tak uporczywe,

że Haile Selassie odwołał syna do Anglii.

Według dziennika, negus miał dać do zrozumienia Włochom,

że gotów jest rokować jedynie na platformie Ligi Narodów.

„News Chronicle“ stwierdza, że negus byłby gotów ewentualnie powrócić do kraju jako tytularna głowa państwa, znajdującego się pod mandatem, sprawowanym przez Włochy z ramienia Ligi Narodów. Mussolini zaś żądać ma formalnej abdykacji, po której nastąpiłoby uznanie suwerenności Włoch nad Abisynią i wykluczenie Abisynii z Ligi Narodów, zaś po tym dopiero mógłby nastąpić powrót negusa.

Według „News Chronicle“, starania te mają być podyktowane trudnościami, jakie Włochy napotykają w Abisynii, zaś obecność negusa lub członka jego rodziny ułatwiłaby pacyfikację kraju.

Stałe wrzenie w Abisynii wymaga — zdaniem dziennika — utrzymania niezwykle licznych garnizonów.

„News Chronicle“ donosi poza tym, że rząd brytyjski de facto uznał podbój Abisynii, zaś 27 stycznia sekretarz dla spraw kolonialnych kraju Somali będącym pod brytyjskim protektoratem, podpisał w Rzymie porozumienie, mocą którego administracja Somali wzamian za prawo używania pastwisk nadgranicznych w Abisynii pozwoliła Włochom na korzystanie z portów Berbera i Zeila. Porozumienie to jednak nie upoważnia do wwozu broni przez te porty. Władze brytyjskie w Somali zobowiązać się miały do utrzymywania w dobrym stanie szosy do Ogadenu.

W związku z doniesieniami „News Chronicle“, zauważyć należy, że pogłoski o staraniach rządu włoskiego celem nakłonienia negusa do powrotu do Abisynii obiegają od pewnego czasu Londyn.

JAPOŃCZYCY ZOSTALI WYPARCI Z CZAPEI

Samoloty japońskie bombardowały wczoraj w dalszym ciągu poszczególne dzielnice miasta.—Do Szanghaju przybyły nowe posiłki japońskie

Tokio, 18 sierpnia.

(PAT). Po raz pierwszy od dnia 14 b. m. nie ukazał się nad Szanghajem żaden chiński samolot. Dowództwo desantu japońskiego komunikuje, że wczoraj i dziś wodnosamoloty japońskie nadal bombardowały chińskie lotniska w okolicach Szanghaju oraz stanowiska artylerii chińskiej w Putung i Kiangwan, a także dworzec północny.

Wczorajszy nalot samolotów chińskich na dzielnicę Hong-Kiu pociągnał za sobą 18 ofiar w ludziach. Jedna z bomb wybuchła w świątyni buddyjskiej, zabijając duchownego, 1 dziecko oraz dwuch uchodźców japońskich.

Dziś o godzinie 13-ej przybyły do Szanghaju poważne posiłki japońskie, które skierowano na poszczególne odcinki.

Nalot samolotów chińskich w dniu 14 b. m. pociągnał za sobą ponad tysiąc zabitych i ponad dwa tysiace rannych wśród ludności cywilnej.

Wieczorem podczas starcia w dzielnicy Putung, kanonierka japońska ostrzeliwała dzielnicę chińską, położona na południe od koncesji francuskiej. Pocisk padł na stocznie towarzystwa chińsko-francuskiego, powodując poważne spustoszenia. Stocznia ta oraz wodociągi, zaopatrujące w wodę koncesje francuską, są strzeżone przez oddziały francuskie.

Do ujścia Yang-Tse przybyło 16 transportowców japońskich z piechotą i żołgami, a także lotniskowiec „Kaga“ z 49-ciu samolotami na pokładzie. Trzy dywizje japońskie maja sie znajdować w drodze i zamierzają wyładować się w dniu jutrzejszym w ujściu Yang-Tse.

Kanonierka japońska zakotwiczona na wprost Nankin Road ostrzeliwała dzielnice południowa.

Szanghaj, 18 sierpnia.

(PAT). Dzisiejsze nocne natarcie samolotów japońskich rozpoczeło się o godzinie 2.15. Lotnicy zrzucili kilkadziesiąt bomb na chińskie pozycje w Czapei, Kiang-Wan i Nan-Tao, niszcząc szereg gmachów i wzniecając pożary. Natarcie trwało 15 minut.

Samoloty japońskie zniszczyły bombami kolejowy most na linii Szanghaj Hang-Czeu w pobliżu Sung-Kiang o 40 klm. na południowy zachód od Szanghaju. Lotnictwo japońskie bombarduje w dalszym ciągu południowe obszary Szanghaju.

Chińczycy osiągnęli poważne sukcesy w okręgu Yang-Tse-Po na północnym zachodzie Szanghaju.

Utrzymują również, że oddziały chińskie stoją już w odległości jednej mili od Wang-Pu.

Te same źródła potwierdzaja, że na odcinku Czapei japończycy zostali odparci i zdołali się usadowić tylko w niewielkiej części tej dzielnicy, podczas, gdy cała niemal dzielnica jest w rękach chińskich.

W Wu-Sung stoją na redzie 33 wojenne okręty japońskie, częściowo zaś w innych miejscach Wang-Pu. Okręty wojenne innych państw europejskich i okręty Stanów Zjednoczonych stoją przed klubem Szanghaj.

Szanghaj, 18 sierpnia.

(PAT). Dziś rano upadł artyleryjski ciężki pocisk w dzielnicy Yang-Tse-Pu na szpital „Sacre - Coeur“, an którym powiewał sztandar francuski.

Francuskie siostry miłosierdzia odmówiły ewakuowania szpitala, w którym pielęgnują one 300 cywilnych rannych Chińczyków. Oświadczyły one, iż wolą raczej umrzeć niż opuścić powierzony im posterunek.

W Szanghaju użyto „torpedę śmierci”

Marynarz, który znajdował się wewnątrz, poniósł śmierć w czasie eksplozji

PARYŻ, 18 sierpnia.

(PAT). „Le Petit Parisien“ podaje sensacyjną wiadomość z Szanghaju, że torpeda wypuszczona w kierunku krążownika japońskiego „Idzuma“ była kierowana przez znajdującego się wewnątrz torpedy marynarza chińskiego, który zginał w momencie wybuchu.

Byłby to pierwszy wypadek zastosowania t. zw. „Torpedy śmierci“.

Cała dzielnica Szanghaju zrównana z ziemią

Ruiny w Czapei. — Ciężka sytuacja oddziałów japońskich

Szanghaj, 18 sierpnia.

Po wczorajszych walkach artyleryjskich dzielnica Czapei przedstawia obraz całkowitego zniszczenia. Szereg budynków stoi w płomieniach.

Ulice Wanbin-road, Tsientunan-road oraz Istbaoszan-road, na których odbywały się zaciekłe walki wręcz, zrównane są z ziemią.

Mieszkańcy opuścili Czapei.

Łączność z koncesją francuską, do której przeniesiono magistrat chiński, jest przerwana. Nie działa również linia telefoniczna na Wusung.

Pomimo, że Japończycy otrzymali w ciągu wtorku znaczne posiłki, nie udało im się do środy rano wyprzeć Chińczyków z ich pozycji w Czapei i Hnog-Kew.

We wczesnych godzinach rannych w środę Japończycy prowadzili taktykę obronną, zaś dowództwo wojsk japońskich przeniosło ze względów strategicznych siedzibę w kierunku południowym. Koszary japońskie w Hong-Kew znajdują się nadal w rękach chińskich.

Ze źródeł chińskich donoszą, że Chińczykom udało się wbić klin pomiędzy wojska japońskie, operujące we wschodniej i południowej części Hong-Kew.

W ostatnich walkach brały ożywiony udział samoloty, szczególnie po stronie chińskiej, podczas gdy po stronie japońskiej okręty wojenne ostrzeliwały pozycje chińskie. Wraz z piechotą również artyleria chińska rozwijała niezwykle ożywioną działalność.

Sukcesy Chińczyków pod Nankau i w Czaharze

W Nankinie ogłoszono ustawę o mobilizacji narodowej

NANKIN, 18 sierpnia.

(PAT). Sztab główny marszałka Czang-Kai-Szeka ogłasza, że w bitwie pod Nankau wojska chińskie odniosły zwycięstwo. Japończycy stracili 5000 zabitych, straty zaś wojsk chińskich wynosza 1.500 poległych.

Chińska agencja „Central News“ donosi, że wojska chińskie poczyniły postępy na froncie Czaharu, zajmując miejscowość Czasper.

Ogłoszona tu została ustawa o „mobilizacji narodowej“. Szczegóły ustawy jeszcze nie są znane.

Anglia projektuje interwencję w Chinach

Wzamian za wycofanie walczących wojsk ze strefy międzynarodowej, mocarstwa zagwarantowałyby w Szanghaju interesy Chin i Japonii

Demarche W. Brytanii w Tokio i Nankinie

Londyn, 18 sierpnia.

(PAT) „Daily Telegraph" donosi, że na wczorajszej naradzie ministrów brytyjskich rozważana była możliwość demarches w Tokio i Nankinie celem spowodowania wycofania wojsk japońskich i chińskich ze strefy międzynarodowej w Szanghaju, jeśliby siły zbrojne W. Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Francji zagwarantowały interesy Japonii i Chin w Szanghaju.

Gwarancja taka mogłaby być udzielona jedynie wówczas, jeśli:

1) Chiny zobowiążą się do poszanowania neutralności koncesji międzynarodowej.

2) Francja i Stany Zjednoczone, jako mocarstwa posiadające znaczne siły zbrojne na miejscu, gotowe byłyby udzielić łącznie z W. Brytanią odpowiednich gwarancyj Japonii.

„Daily Telegraph" twierdzi, że akcja dyplomatyczna podjęta zostanie w tym duchu w zainteresowanych stolicach.

W tutejszych kołach politycznych oceniają widoki powodzenia podobnej inicjatywy brytyjskiej sceptycznie, przypominając, że swego czasu rząd brytyjski sondował rząd amerykański co do możliwości wspólnej akcji dyplomatycznej celem zabezpieczenia neutralności Szanghaju. Ameryka wówczas nie zgodziła się na sugestie brytyjskie.

W tutejszych kołach amerykańskich nie uważają za prawdopodobne, aby Stany Zjednoczone gotowe były podjąć się strzeżenia interesów japońskich i chińskich w dzielnicy międzynarodowej Szanghaju. Stanowisko rządu amerykańskiego w sprawie ochrony życia i mienia Amerykan w Chinach polega wedle „Timesa" na tym, że rząd Stanów Zjednoczonych obrał kurs pośredni między zwolennikami energicznej interwencji Stanów Zjednoczonych i innych mocarstw na rzecz obrony interesów mocarstw w Szanghaju, a zwolennikami całkowitego wycofania wojsk amerykańskich z Chin.

Ameryka jest zdecydowana udzielić swym obywatelom jaknajdalej idącej ochrony. Wojska amerykańskie udzielą Amerykanom opieki przed napaściami motłochu lub w sytuacji, w której ochrony tej nie są w stanie zapewnić władze chińskie.

W razie ogólnego zagrożenia międzynarodowej koncesji wojska amerykańskie współpracować będą z garnizonami innych mocarstw w myśl planów przygotowanych przez dowódców poszczególnych garnizonów.

Naogół w Stanach Zjednoczonych istnieje wielka niechęć do wszelkiego współdziałania z jakimkolwiek mocarstwem w Chinach poza współpracą czysto techniczną.

Faktem jest natomiast, że konsul brytyjski w Szanghaju, dążąc do zabezpieczenia całego obszaru międzynarodowego, opracował z udziałem konsulów Stanów Zjedn. i Francji plan utworzenia strefy neutralnej dookoła dzielnicy międzynarodowej. Wykonanie tego planu natrafia jednak na wielkie trudności.

Mobilizacja gospodarcza w Japonii

Cała gospodarka pod znakiem potrzeb wojennych

Tokio, 18 sierpnia.

(PAT). W związku ze zmianą polityki w konflikcie chińsko-japońskim, minister wojny Sugiyama przedstawił radzie ministrów konieczność przekształcenie obecnej gospodarki narodowej na gospodarkę wojenną. Ministrowie finansów i handlu wykańczają prace, zmierzające do powszechnej mobilizacji gospodarczej kraju, która zostanie przeprowadzona drogą ustaw na najbliższej sesji nadzwyczajnej parlamentu. Brane jest pod uwagę utworzenie szeregu urzędów dla kontroli źródeł surowców, produkcji, konsumcji, transportu, finansów i handlu zagranicznego.

Projektowane jest utworzenie następujących urzędów: 1) urzędu mobilizacji źródeł surowców, 2) urzędu mobilizacji przemysłowej, który regulować będzie produkcję amunicji i ograniczać inne działy produkcji na rzecz potrzeb wojny, 3) urząd kontroli produkcji, zadaniem którego będzie uzgadnianie potrzeb rynku i przeprowadzenie dalekoidących oszczędności w konsumcji, 4) urząd kontroli marynarki handlowej — Urząd ten będzie miał zadania podobne, jak analogiczny urząd w okresie wielkiej wojny.

5) urząd kontroli handlu, który drogą restrykcji i systemem zaświadczeń regulować będzie sprawy importu i eksportu, 6) urząd kontroli kapitałów który zajmie się głównie lokatą pożyczek wojennych i ograniczeniem działalności inwestycyjnej w przemyśle do ścisłych konieczności.

Rząd kierować będzie działalności wszystkich tych urzędów za pośrednictwem komisji koordynacyjnej, stworzonej po przewrocie lutowym 1936 r., rozbudowanej przez gabinet Hayashi. Plan gospodarki wojennej, przewidujący powszechną mobilizację został ujęty w broszurze wydanej przez ministerstwo wojny na początku bież. roku.

Lewoniewski jeszcze nie odnaleziony

Na poszukiwania udał się również znany badacz podbiegunowy Wilkins

Moskwa, 18 sierpnia.

(PAT) Agencja „Tass" donosi: Komisja rządowa, organizująca lot Moskwa — Ameryka komunikuje, że w dniu 18 b. m. nie można było stwierdzić dokładnie miejsca, w którym znajduje się radiostacja samolotu N-209.

Samoloty ratownicze nadal posuwają się na północ. Samolot Nr. 2 (pilot Zakow) przybył do Wellen. Samolot N-207 (pilot Gracjański) wystartował z Krasnojarska do Dudinki. Samolot N-... (pilot Gołowin) wystartował z Kazania do Swierdłowska (dawniej Ekaterinburg).

W nocy łamacz lodów „Krassin" popłynął z przylądka Schmidta w kierunku Alaski. Na pokładzie łamacza lodów znajdują się dwa samoloty typu ... wypróbowanego podczas ratowania ekspedycji „Czeluskina".

Na statku znajduje się 14-tu lotników pod dowództwem pilota Kamińskiego. Lotnikowi Gołowinowi, który wystartował z Kazania, towarzyszy znany lotnik Slepniow.

Waszyngton, 18 sierpnia.

(PAT). Znany badacz podbiegunowy Wilkins zamierza wystartować na ratunek Lewoniewskiego. Samolot będzie prowadził pilot kanadyski Kenyon.

Klinika położnicza w Warszawie w płomieniach

Dramatyczne sceny w salach szpitalnych. — Pięć kobiet doznało ciężkich poparzeń

Warszawa, 18 sierpnia.

Nocy dzisiejszej w klinice położniczej na Pradze wybuchł groźny pożar, wywołany przez jedną z posługaczek. Posługaczka rzuciła palącą się szmatę do zbiornika z benzyną, służącego do zmywania podłóg.

Wnętrze zakładu położniczego wypełniły gęste kłęby dymu.

Na ratunek rzuciły się dyżurne akuszerki.

ALE I WKRÓTCE ONE ZOSTAŁY OBJĘTE PŁOMIENIAMI.

W klinice wybuchła panika.

Chore, z których kilka przeżyło dopiero rozwiązanie, zrywały się z łóżek i rzucały do ucieczki.

Ogarnięte paniką pacjentki rzucały się przede wszystkim na ratunek swych dzieci. Kilka pacjentek

ZAMIERZAŁO WYSKOCZYĆ PRZEZ OKNO.

Niezwykle groźną sytuację opanowała szybko straż pożarna i personel kliniki, który ofiarnie pośpieszył na ratunek.

W klinice znajdowało się 87 położnic.

Podczas ratunku zostały poważnie poparzone trzy akuszerki i dwie posługaczki.

Insbruck, 18 sierpnia.

(PAT) Doszło tu w czasie sprzedaży książki Hitlera „Mein Kampf" do zajść analogicznych jak w Grazu. Policja została zmuszona do interwencji.

Podróż Horthy'ego do Austrii, Włoch i Szwajcarii

Budapeszt, 18 sierpnia.

(PAT). Prasa tutejsza donosi, że regent Horthy wyjeżdża wkrótce wraz z małżonką do Austrii, Włoch i Szwajcarii. Wyjazd nastąpi samochodem w końcu sierpnia.

Po krótkim pobycie w Austrii uda się regent do jeziora Garda i dolomitów włoskich, stamtąd wyjedzie regent do Engadynu w Szwajsarii, skąd przez Austrię wróci do Węgier. Podróż potrwa około 2 tygodni.

Zdarzenia i ludzie

Niezwykłe ogłoszenie Johna Andersona

Sprzedaję życie za 1.500 dolarów

Boston, w sierpniu.

Niedawno w licznych dziennikach bostońskich ukazało się ogłoszenie, w którym niejaki mer John Anderson podaje do wiadomości, że chce sprzedać swe życie. Ogłoszenie takiej treści jest sensacją nawet w Ameryce, w kraju tysięcznych możliwości.

Nic więc dziwnego że Anderson zasypany został niezliczonymi zapytaniami. Okazało się jednak, że traktuje on ogłoszenie to całkiem poważnie, że istotnie ma zamiar sprzedać swoją osobę za 1.500 dolarów, gdyż tyle właśnie wynoszą jego długi, a życie przestało go nęcić i nie przedstawia już dla niego żadnej wartości. Lecz właśnie wypadek tego zmęczonego życiem Johna Andersona jest dowodem, że nawet człowiekowi, któremu brak jest sił i energii do prowadzenie walki o byt, życie daje jeszcze mnóstwo możliwości.

John Anderson próbował szczęścia we wszystkich prawie dziedzinach życia. Wszystko jednak, do czego się brał, kończyło się klęską. Borykał się z losem, jak mógł, osiągał jednak jedynie negatywne rezultaty. Nikt się o niego nie troszczył, nikt mu nie pomagał i nie dawał mu żadnych szans. Po dziesięciu latach gorzkich rozczarowań zdecydował on się więc zakończyć ten bezcelowy, bezowocny żywot. John Anderson jednak był człowiekiem honorowym. Miał 1.500 dolarów długów, a nadto nie chciał on tak poprostu odrzucić swego życia, jak to się czyni z zużytym biletem tramwajowym. Resztą gotówki więc, jaka mu jeszcze została, zapłacił on za ogłoszenia w gazetach bostońskich. Musiał przecież istnieć jakiś człowiek, któremu przyda się życie zdrowego, normalnego mężczyzny. Może zgłosi się naukowiec, któremu potrzebne będzie życie ludzkie dla celów badawczych, albo też technik, który będzie chciał wypróbować nowy wynalazek, np. spadochron albo coś w tym rodzaju, a może jakiś chemik kupi te niepotrzebne życie ludzkie, by zbadać na nim działanie nowej trucizny. John Anderson gotów był za 1.500 dolarów oddać swe ciało dla każdego eksperymentu, byleby zapewniono mu na sto procent, że straci przy tym życie. Nie zastanowiłby się na chwilę, jeśliby mu kazano wejść do sali, wypełnionej najniebezpieczniejszym gazem, ażeby wypróbował tam skuteczność nowych masek gazowych.

John Anderson był jednak pechowcem, któremu nic się nie udawało. Na jego ogłoszenie nie zgłosił się żaden naukowiec ani technik, żaden reżyser filmowy ani chemik ani też żaden fabrykant masek gazowych, który chciałby wypróbować na nim skuteczność swych nowych fabrykatów. Mimo to jednak John Anderson otrzymał na swe ogłoszenie nie mniej niż 300 odpowiedzi, i to wyłącznie od kobiet. Trzysta kobiet z najróżniejszych części Stanów Zjednoczonych zwróciło się do niego z propozycją, by zamiast sprzedawać swe życie, ożenił się z nimi. Wśród kobiet, które do niego pisały, były siedemnastoletnie dziewczynki, czterdziestoletnie panny i sześćdziesięcioletnie wdowy. Zgłaszały się kobiety, które mówiły o sobie, że są piękne i takie, które przyznawały do tego, że są brzydkie i ... były wśród nich bogate i biedne i ... wszystkie z prawdziwie amerykańskim nastawieniem uważały sprawę Andersona za bardzo romantyczną i gotowe były dać temu nieszczęśliwcowi, który ze wszystkiego w życiu już chciał zrezygnować, nową odwagę i chęć do życia. Człowiek, o którym zapomniał cały świat, któremu nie chciano nawet zapłacić za jego życie, stał się nagle głównym punktem zainteresowania trzystu kobiet. Należy przypuszczać, że John Anderson zrezygnuje ze sprzedaży swego życia za 1.500 dolarów, i że odpowie raczej na jedną z trzystu ofert matrymonialnych z których niektóre naprawdę są bardzo nęcące.

E. G. Graham.

Jeszcze jeden projekt w sprawie Palestyny

Wysunęła w swoim raporcie Komisja Mandatowa Ligi Narodów. — Szczegóły tego projektu ogłoszone będą dopiero 10 września

Genewa, 18 sierpnia.

Komisja Mandatowa, która wczoraj ukończyła swe prace, przesłała już dziś sprawozdanie generalnemu sekretariatowi Ligi Narodów. Sprawozdanie to przesłane będzie angielskiej władzy mandatowej oraz wszystkim członkom Rady Ligi Narodów. Sprawozdanie palestyńskie Komisji Mandatowej składa się z trzech części:

Pierwsza część zawiera uwagi dotyczące sprawozdań władzy mandatowej o administrowaniu Palestyną w latach 1935-36. Omawiane są przytym również rozruchy palestyńskie, przyczym **nie brak uwag krytycznych co do zachowania się administracji palestyńskiej w okresie rozruchów.**

W drugiej części Komisja Mandatowa omawia petycje jakie wpłynęły w sprawach palestyńskich zarówno od Żydów jak i od Arabów.

Trzecia część sprawozdania — najważniejsza — **zawiera analizę proponowanych rozwiązań problemu palestyńskiego.** Sprawozdanie wyszczególnia 5 możliwych rozwiązań:

1) **Utrzymanie mandatu w obecnej postaci.** Komisja precyzuje swą opinię, że krytyczna sytuacja, w jakiej się znalazła Palestyna pod reżimem mandatowym, jest skutkiem zaostrzających się antagonizmów narodowych i wrogości arabskiej w stosunku do dążeń żydowskich.

2) **Drugie rozwiązanie idzie w kierunku wprowadzenia zmian do obecnego mandatu, głównie w kierunku usunięcia pewnych wątpliwości, jakie nasuwają interpretacje niektórych postanowień mandatowych.**

3) **Projekt skantonizowania Palestyny.**

Oba ostatnie rozwiązania (zmiany mandatowe i kantonizacja) Komisja Mandatowa potraktowała bardzo krótko, dając przez to pośrednio do zrozumienia, **że nie przypisuje im większego znaczenia.**

4) **Projekt podziału. To rozwiązanie Komisja potraktowała najobszerniej.** — Zajmuje ono w jej sprawozdaniu 16 str. Komisja rozważa w sposób obiektywny korzyści i wady podziału, omawiając jednak projekt ten wyłącznie z punktu widzenia zasadniczego, **nie wchodząc w takie szczegóły, jak granice i obszary projektowanych państw, żydowskiego i arabskiego.**

Największe jednak zainteresowanie budzi fakt,

że Komisja Mandatowa wysuwa w swym sprawozdaniu dla Rady Ligi Narodów również nowy plan rozwiązania problemu palestyńskiego.

Plan ten — jak komisja zaznacza — miał się wyłonić w toku dyskusji ogólnej.

Na razie nie udało się jeszcze dowiedzieć,

na jakich zasadach nowy ten plan ma się opierać.

Wiadome jest jednak, że Komisja Mandatowa ogranicza się do merytorycznego zreferowania tego piątego rozwiązania, nie zajmując wobec niego — jak zresztą wobec innych rozwiązań — żadnego stanowiska.

Dając wyczerpującą analizę zarówno dodatnich jak i ujemnych stron wszystkich możliwych rozwiązań, komisja pozostawia ostateczną decyzję Radzie Ligi Narodów.

Jak sądzą, sprawozdanie Komisji Mandatowej ogłoszone będzie w pierwszych dniach września. Sesja Rady Ligi Narodów, która rozważy opinię Komisji Mandatowej, rozpocznie się 10 września.

Przy omawianiu planu podziału Palestyny według projektu Komisji Peela, Komisja Mandatowa omawia szczególnie wyczerpująco konieczność oznaczenia okresu przejściowego.

Azjatycki „pakt czterech“

przeciw podziałowi Palestyny

Jerozolima, 18 sierpnia.

Według doniesienia arabskiego „A Difae“, Turcja, Iran i Afganistan popierać mają negatywne stanowisko Iraku wobec planu podziału Palestyny. Po zmianie rządu w Iraku nie wiadomo jednak, jakie zajmie stanowisko nowy rząd.

Naczelna Rada Arabska wystosowała za pośrednictwem Wysokiego Komisarza Palestyny pismo do Urzędu Kolonialnego i Komisji Mandatowej. W piśmie tym rada zakłada protest przeciwko temu, że — jak to dr. Weizman oświadczył na Kongresie Syonistycznym — Komisja Królewska radziła się go, najpierw w Jerozolimie a następnie w Nahalal, w kwestji projektowanego podziału Palestyny, podczas gdy opinii Arabów komisja nie zasięgała.

Sensacyjne oświadczenie dr. Weizmana

Państwo żydowskie wejdzie w skład federacji krajów arabskich, o ile Arabowie zapewnią w Palestynie spokój

Zurych, 18 sierpnia.

Dziś o godz. 10 rano w małej sali Ton Halle otwarta została V Sesja Rady Agencji Żydowskiej.

W krótkim przemówieniu inauguracyjnym lord Melchett wskazuje, że Rada Agencji Żydowskiej ma do rozpatrzenia sprawy niezwykłej wagi, które decydować mogą o losach żydowskiego dzieła odbudowy Palestyny.

Następnie wysłuchano **powitania przedstawiciela rządu angielskiego charge d'affaires poselstwa angielskiego w Bernie p. Allen, który życzył powodzenia obradom ku pomyślności Palestyny.**

Po krótkim przemówieniu powitalnym p. Saly Mayera w imieniu federacji gmin żydowskich w Szwajcarii **zabrał głos dr. Weizmann, celem wygłoszenia exposé politycznego.**

Omawiając problem stosunków żydowsko-arabskich, dr. Weizmann oświadczył: Słuszne jest twierdzenie, **że kwestia pokoju z Aarabami jest kluczowym zagadnieniem sytuacji.**

Dr. Weizmann składa następnie następujące doniosłe oświadczenie:

„Państwo żydowskie zaprojektowane przez Komisję Królewską zgłosi być może akces do federacji krajów arabskich. Lecz pierwszym i najważniejszym warunkiem takiego kroku jest: spokój w Palestynie.

Naród arabski dąży do rozkwitu Bliskiego Wschodu w oparciu o własną państwowość. **Wierzymy, że dzięki naszej pracy w kształtowaniu losów Bliskiego Wschodu zdołamy odegrać doniosłą rolę. Wszystko jednak zależy od tego, czy będziemy mieli zapewniony spokój w kraju żydowskim. Jedynie w tym wypadku będziemy mogli uczestniczyć w zjednoczeniu narodów Bliskiego Wschodu.** Porozumienie z Arabami jest możliwe, lecz tylko w tym wypadku, jeśli nie staną na stanowisku, że wolno nam imigrować do Palestyny tak, jak się imigruje do Ameryki lub innych krajów. Obstajemy przy swych prawach w Palestynie i z nich w żadnym razie nie zrezygnujemy.

Chcemy w Palestynie żyć własnym życiem i tego za żadną cenę wyrzec się nie możemy. Mamy co ofiarować Arabom i na tej podstawie oczekujemy porozumienia z narodem arabskim. To co zaofiarujemy jest dosyć cenne, aby mogło stanowić podstawę ugody.

Projekt „ghetta“ na rynkach warszawskich

napotkał na sprzeciw handlarzy chrześcijańskich

Warszawa, 18 sierpnia.

W Białymstoku zakończył swe obrady zjazd przedstawicieli organizacyj detalistów i drobnych kupców żydowskich.

Na zjeździe tym obszernie była omawiana ciężka sytuacja straganiarzy żydowskich, którzy żyją pod ciągłym terorem „pikieciarzy“.

Odpowiednie dane dotyczące sytuacji straganiarzy żydowskich, doręczone zostaną po zjeździe władzom administracyjnym.

***

Pewne grupy endeków usiłują wprowadzić „ghetto“ rynkowe również w Warszawie. W sprawie tej opracowano już nawet memorjał do władz.

Narazie prowadzona jest akcja w niektórych bazarach stołecznych. Agitacja napotyka jednak na poważne sprzeciwy ze strony handlarzy chrześcijańskich.

Niezwykła logika adwokata endeckiego,

który zastępował w sądzie interesy żydowskie

Włocławek, 18 sierpnia.

Charakterystyczna sprawa rozegrała się przed tutejszym sądem grodzkim. Z powództwem o wyeksmitowanie lokatora - chrześcijanina, niejakiego Opoczyńskiego, wystąpiła właścicielka domu Chana Witkowska.

Sensacją był fakt, że w imieniu powódki wystąpił adwokat endecki z Włocławka Kazimierz Grzędziński. Adwokat ten popierając powództwo podkreślił m. in., że pozwany Opoczyński jako chrześcijanin winien mieszkać w domu chrześcijańskim, a nie w domu Żydówki i dlatego wnosił o wydanie wyroku eksmisyjnego.

Wywody adwokata nie trafiły jednak do przekonania sądu, który powództwo o eksmisję oddalił.

Podpalili schronisko dla sierot

Dzieci zdołano wyratować z płomieni

Warszawa, 18 sierpnia.

W nocy z wtorku na środę niewykryci narazie zbrodniarze, podpalili schronisko dla sierot mieszczące się we **wsi Okrze pod Rykami.**

W schronisku na widok płomieni powstał popłoch.

Na szczęście ofiar nie było, gdyż zdołano dzieci oraz personel wyratować z płonącego budynku. **Sam budynek jednak spłonął.**

Nadzór adwokatów

nad pracą aplikantów

Warszawa, 18 sierpnia.

Z dniem 1 września, w myśl uchwały rady adwokackiej w Warszawie zreorganizowany zostanie nadzór nad odbywaniem aplikacji adwokackiej.

W Warszawie ustanowionych będzie około 40 adwokatów-opiekunów, którzy kontrolować będą prace aplikantów adwokackich w sądach, kancelariach patronów itd.

S.O.S. statku holenderskiego

Casablanca, 18 sierpnia.

(PAT). Tutejsza stacja radiowa przejęła depeszę holenderskiego statku „Willempslein“, donoszącą, iż znajduje się on w niebezpieczeństwie, po zderzeniu we mgle z nieznanym statkiem pod 41 stopniem szerokości północnej i 9 długości zachodniej.

Ustąpienie p. Feliksa Młynarskiego

z komitetu finansowego Ligi

Genewa, 18 sierpnia.

(PAT) Sekcja informacyjna sekretarjatu Ligi Narodów komunikuje, że p. Feliks Młynarski, członek komitetu finansowego Ligi zgłosił swą rezygnację.

Wierzyciele Kwinty

otrzymają zaledwie 0,9 proc. należności

Warszawa, 18 sierpnia.

W wydziale upadłościowym warszawskiego sądu okręgowego odbyło się ostateczne zebranie wierzycieli domu bankowego Stanisława Kwinty, którego upadłość wywołała w swoim czasie dużo rozgłosu i była przedmiotem procesu karnego i licznych procesów cywilnych.

Jak się okazuje, na rzecz wierzycieli reprezentujących należności w kwocie blisko 3 mil. zł. zdołano wywindykować zaledwie 29.000 zł. W ten sposób poszkodowani w tej aferze otrzymają zaledwie 0,9 proc. swych należności.

Manewry tureckie w Tracji

Ankara, 18 sierpnia.

(PAT) Ub. nocy rozpoczęły się wielkie manewry armii tureckiej w Tracji. Na obszar manewrów przybył prezydent Państwa Attark w towarzystwie premiera Ismet Inonu.

Wrzenie socjalne we Francji

Szoferzy taksówek nie chcą podwyższonej taryfy.—Lekarze chcą leczyć a nie zajmować się biurokracją. — Obrady studentów

(Od specjalnego korespondenta „Republiki" we Francji)

Paryż, w sierpniu.

Jakeśmy już nieraz informowali, panuje tutaj od czasu objęcia władzy przez ministerstwo frontu ludowego pewne wrzenie socjalne. W początkowym okresie rządów lewicowych przyczyną tego wrzenia było żywiołowe dążenie do wyrównania starych krzywd, obecnie natomiast **wyjaśnienia częstych strajków szukać raczej należy w dewaluacji i wzroście kosztów utrzymania.** — Zdarzają się jednak często **kompletne porażki strajkujących**, nprz. w hotelarstwie i jadłodajniach. W niektórych wypadkach, gdy strajki ogłaszane są zbyt pochopnie, z pominięciem postępowania arbitrażowego (zdaniem robotników zbyt przewlekłego) **C. G. T. odmawia im swego poparcia.** Ostatnio nprz. podczas strajku w cukrowni Beghin, uważanego za nieuzasadniony, **dopuściła C. G. T. do wydalenia z pracy delegatów fabrycznych, którzy bezrobocie wywołali.**

Pewien ferment panuje stale prawie wśród **szoferów taksówek**, których dochody od czasu kryzysu bardzo znacznie zmalały. W chwili obecnej wybuchły nieporozumienia na tle, niepozbawionym momentów humorystycznych, dającym w każdym razie jeszcze raz ciekawą ilustrację komplikacji stosunków społecznych. Dla zmniejszenia deficytów budżetowych Paryża, któremu mówiąc mimochodem, nowy minister skarbu narzucił kontrolera wydatków, zostały podwyższone taryfy autobusów i metra, w których eksploatacji miasto jest zainteresowane. Celem uniknięcia konkurencji taksówek dla tych przedsiębiorstw koncesjonowanych **podwyższono jednocześnie taryfę taksówek o 25 proc.** Zdawałoby się, że wszyscy zainteresowani będą zadowoleni, wyraz zadowolenie należy jednak, zdaje się, wykreślić ze słowników współczesnych. W tym wypadku **szoferzy ostro zaprotestowali przeciwko podwyższeniu taryfy,** z tego mianowicie względu, że spowoduje to zmniejszenie ruchu, a zatym także skurcz**enie się napiwków,** stanowiących główne źródło dochodów szoferów.

Stanowiska tego nie mogą, oczywiście, podzielać przedsiębiorcy, a szczególnie właściciele pojedyńczych taksówek, którzy sami szoferują. Na razie toczą się pertraktacje, przy czym **publiczność chwilowo korzysta z dawnej taryfy, gdyż szoferzy odmawiają stosowania nowej.** Trzeba naturalnie znać Paryż, by zrozumieć znaczenie taksówki dla tutejszego życia codziennego.

Niezadowolenie panuje także wśród źle płatnych **pracowników bankowych.** Do bezrobocia przypuszczalnie nie dojdzie, gdyż sam minister skarbu przyjął delegację bankowców i zapewnił ich o swym zrozumieniu ich postulatów i żądań.

A ponieważ mówimy o inteligencji, wspomnieć należy o **strajku lekarzy kasowych departamentu Seine et Oise** (Wersal). Bezrobocie to nie ma na celu uzyskanie wyższych honorariów, lecz zwolnienie lekarzy od uciążliwej formalistyki. Panowie ci nie bez słuszności twierdzą, że obowiązkiem ich **jest leczenie chorych, nie zaś wypisywanie różno kolorowych kartek.** To ostatnie zadanie, nic wspólnego z medycyną nie mające, spełniać powinni urzędnicy administracyjni. Jeśli wierzyć prasie, **może to ciekawe bezrobocie objąć całą Francję.** Należy z niego w każdym razie wnioskować, że się lekarzom we Francji źle nie dzieje, nie wszędzie bowiem byliby oni zdolni do akcji tak stanowczej. Dodać zresztą wypada, że panujące tutaj ostatnio straszne upały, z pewnością przyczyniają się do nieustepliwości. Łatwo sobie jednak wyobrazić, jak wymowna jest argumentacja obu stron, szczególnie lekarzy, którzy w zasadzie mają słuszność.

Naturalna asocjacja idei prowadzi do dalszych mainfestacyj życia akademickiego.

A więc w Nicei odbywał się 16-ty z kolei zjazd **Międzynarodowej Uniwersyteckiej Wzajemnej Pomocy** pod istotnym przewodnictwem profesora Rohna, prezesa zarządu politechniki zuryskiej. Prace zjazdu dotyczą kwestii pomocy dla studentów, zmuszonych do emigracji ze swego kraju, zapewnienia pracy inteligencji, statystyki uniwersyteckiej. spotkań międzynarodowych etc.

Nierównie większą uwagą cieszy się, odbywający się w Paryżu, w Instytucie Sztuki i Archeologii, **kongres międzynarodowego związku studenckiego.** Zagajenia dokonał minister oświaty, Jean Zay. Dwustu pięćdziesięciu delegatów reprezentuje 40 państw. Włosi świecą nieobecnością, Niemcy, których koncepcja rasowa dzieli od reszty międzynarodówki, przysłali tylko obserwatorów. Wiele krajów reprezentują obok studentów także profesorowie. Z szczególnym wyróżnieniem przyjmowany jest prof. Hilarowicz z Warszawy. Komisje obradują nad współpracą intelektualną, równowartością dyplomów uniwesyteckich, zjazdami międzynarodowymi, opieką społeczną, stypendiami, sportami i t. d. Oby ten zjazd studencki przyczynił się do ustalenia i utrwalenia znośniejszych warunków współżycia pomiędzy narodami i plemionami.

Edm. St.

Tajemnica 8 samolotów,

które, mimo posterunków wojskowych, wystartowały w nieznanym kierunku

Paryż, 18 sierpnia.

(PAT) Prasa prawicowa nadaje sprawie tajemniczych samolotów. stacjonowanych na prywatnym lotnisku. pod paryskim Taussus - Paris, rozmiary wielkiej afery politycznej

„Le Journal", „La Liberte" i „Action Francaise" dają do zrozumienia. że tajemnicze lotnisko miało być centrum wysyłki samolotów dla rzadu walenckiego.

W kwietniu b. r. na lotnisko to miały przybyć z Hawru skrzynie. zawierające zdemontowane części samolotów amerykańskich. Po 6 miesiecach z części tych zmontowano 12 samolotów zaangażowano pilotów. Jednocześnie towarzystwo, eksploatujące wspomniane lotnisko, wystarało się u władz o pozwolenie na przelot tych samolotów na trasie Paryż — Tuluza.

Władze zaintrygowane ta sprawą poddały od dwuch miesiecy lotnisko ścisłemu nadzorowi. Było ono stale ...nowane przez pluton gwardii lotnej ... inspektora policji, który otrzymał ...raźne polecenie uniemożliwienia od... tych samolotów bez zezwolenia mini...sterstwa spraw wewnetrznych.

Mimo tych zarządzeń. w dniu 15-... sierpnia 8 samolotów odleciało. zmyl...szy czujność straży. Dwa samoloty ...biły się po drodze, dwa pozostałe ...były do Tuluzy. Los czterech jest ...znany.

Na lotnisku w Toussus pozostało ...szcze kilka samolotów gotowych do ... lotu. Lotnisko pilnowane jest obecnie już przez znacznie wzmocniony oddział gwardii lotnej i 4-ch inspektorów policji.

„Action Francaise" ostro atakuje ministra lotnictwa Cotta, jak również władze administracyjne za niedostateczny dozór i tolerowanie wysyłki samolotów.

trzymanie nalotu „niebieskich", uniemo-

Dwaj mężczyźni żywcem spłonęli

w czasie pożaru domu mieszkalnego

Kielce, 18 sierpnia.

(PAT). We wsi Wólka Ularska powiatu radomskiego w domu Jana Dechowicza wybuchł pożar, który strawił dom mieszkalny wraz z narzedziami gospodarskimi i inwentarzem żywym.

Podczas pożaru na strychu domu spali synowie Dechowicza 21-letni Stefan i 15-letni Jan oraz córka Bronisława.— Obaj synowie ponieśli śmierć przez spalenie, zaś córka doznała ogólnych poparzeń.

Pożar powstał z zaprószenia ognia.

Walki pod Santander

Wojska rządowe zajęły wzgórze Valdetorre

Santander, 18 sierpnia.

(PAT). Rządowy komunikat donosi: W dniu wczorajszym doszło do zaciętych walk na północy prowincji Palencja w obszarach, graniczących z prowincją Santander.

W wyniku tych walk, wojska rządowe zajęły wzgórze Valdetorre i miejscowość Cruz del Marques. Wojska powstańcze cofnęły się, pozostawiając na polu bitwy licznych zabitych oraz znaczną ilość materiału wojennego.

Zajęte wzgórze ma duże znaczenie strategiczne, ponieważ dominuje nad pozycjami powstańczymi. Wkrótce potym wojska powstańcze kontratakowały, usiłując odzyskać utracony teren. Ataki te jednak zostały z wielkimi dla nich stratami odparte.

Bunt wśród uchodźców hiszpańskich

na fałszywą wiadomość o zajęciu przez powstańców Santander

Paryż, 18 sierpnia.

(PAT) „Matin" podaje szczegóły incydentu jaki miał miejsce w obozie młodych uchodźców hiszpańskich w Saint Cloud pod Paryżem.

W obozie tym, mieszczącym około 180 Hiszpanów ktoś puścił fałszywą pogłoskę, że Santander zostało zdobyte przez wojska gen. Franco. Wiadomość ta wywołała w obozie prawdziwy bunt. Chłopcy zdemolowali urzadzenie swych sypialni, powybijali szyby i zaatakowali gwardię lotną i żandarmów pilnujących obozu. Jeden z oficerów został raniony kamieniem w głowę.

W wyniku tych awantur. **władze francuskie postanowiły odstawić 22 chłopców do granicy hiszpańskiej w Cerbere, 250 zaś do Belgii.**

Manewry lotnicze we Francji

będą próbą obrony ośrodków przemysłowych

Paryż, 18 sierpnia.

(PAT). Wielkie manewry lotnicze, rozpoczynające się na południu Francji, które trwać będą do 25 b. m., beda pierwszą próbą użycia w akcji bojowej wielkich jednostek lotniczych. a przede wszystkim próbą przestudiowania zasad obrony przeciwlotniczej miast i ośrodków przemysłowych.

W manewrach tych weźmie udział 10 eskadr lotniczych. Ogólne kierownictwo spoczywać będzie w rekach gen. Feguaent, szefa sztabu lotnictwa i głównego inspektora obrony przeciwlotniczej.

10 eskadr podzielonych zostanie na dwie części: strona „niebieska" pod dowództwem gen. Houdemon, zgromadzona będzie w dolinie Rodanu i ma natrzeć znienacka na strone „czerwoną" pod dowództwem gen. Vuillemin. Strona „czerwona" będzie miała na celu zażliwienie przeciwnikowi wykonania jego zadania i zmuszenia go do odwrotu.

Manewry te, w których biora udział najwybitniejsi przedstawiciele francuskiego lotnictwa wojskowego, jak również poważne siły lotnicze, a przede wszystkim lotnictwo bombowe. przeprowadzone będą na duża skale i mają być sprawdzianem nie tylko założeń taktycznych obrony przeciwlotniczej, lecz również stanu materialnego i organizacyjnego lotnictwa francuskiego.

Inspekcja min. Swiętosławskiego

Słonim, 18 sierpnia.

(PAT) Dziś przybył do Słonima z Prużany minister W. R. i O. P. p. Swiętosławski, który w towarzystwie ... sty udał się na inspekcję szkół. W godzinach południowych minister wyjechał do Baranowicz, skąd o godz. 16-ej powrócił do Słonima.

Jutro minister bedzie w dalszym ciągu lustrował szkoły miejscowego inspektoratu szkolnego.

Wyjazd płk. Koca

na kurację do Włoch

Warszawa, 18 sierpnia.

Pułkownik Adam Koc wyjeżdża na kurację do Montecatini.

Wyjazd nastąpić ma w dniach najbliższych.

Urzędnicy państwowi zabiegają

o utrzymanie ulg przy spłacie zaliczek

Warszawa, 18 sierpnia.

Stowarzyszenia urzędników państwowych mają w najbliższych dniach wysłać delegację do prezydium rady ministrów i do szeregu zainteresowanych ministerstw w sprawie przedłużenia ewentualnych ulg przy spłacie zaliczek na uposażenia dla urzędników.

Z dniem 30 listopada bowiem wygasają ulgi polegające na obniżeniu o 50 proc. przypadających od urzędników rat przy spłacie zaliczek na uposażenia

Z dziejów Łodzi

Dnia 19-go sierpnia 1919 r. nastąpiło w Łodzi otwarcie pierwszego domu wychowawczego dla niemowląt, była to pierwsza instytucja opieki społecznej na terenie naszego miasta, zbudowana przez samorząd, tegoż samego roku i następnego samorząd łódzki zbudował dom wychowawczy dla dzieci oraz pogotowie opiekuńcze dla dzieci, bursę dla chłopców i t. d.

W ten sposób pierwszy samorząd łódzki realizował zaniedbane przez okupantów rosyjskich zagadnienie opieki społecznej w wielkim mieście przemysłowym.

Dzisiaj liczba domów wychowawczych, żłobków, ochronek, przedszkoli, schronisk miejskich pokryła całe miasto i liczbowo idzie w dziesiątki, zwłaszcza w okresie ostatnich lat kwestja rozwoju opieki społecznej na terenie Łodzi poczyniła znaczne postępy: przy obecnym prezydencie miasta p. Mikołaju Godlewskim opieka społeczna wysuwa się na jedno z takich miejsc wśród zagadnień samorządowych, jakie zajmuje ona w miastach zachodu.

Sierpień
19
Czwartek

Dziś Jana cudotwórcy
Jutro Bernarda Op. D.K.

Wschód słońca	4.25
Zachód słońca	18.55
Wschód księżyca	17.41
Zachód księżyca	1.52
Długość dnia	13.33
Ubyło dnia	2.07

Krótkie wiadomości

NOWE JEZDNIE W ŚRÓDMIEŚCIU. W bieżącym tygodniu rozpoczęte zostaną roboty, związane z ułożeniem nowych nawierzchni na ulicy Traugutta, Moniuszki i Piramowicza. Pierwsze dwie ulice będą wyasfaltowane, natomiast ulica Piramowicza otrzyma nawierzchnię z klinkieru. Klinkierem wyłożona zostanie także ulica Pierackiego, na której prace zostały już rozpoczęte.

***

ZAKOŃCZENIE PÓŁKOLONIJ LETNICH w Łodzi nastąpi w dniu 26 sierpnia r. b. Na półkoloniach tych, zorganizowanych w parku 3-go Maja, przebywa kilka tysięcy dzieci, spędzając czas na zabawach pod opieką wychowawców. W związku z zakończeniem półkolonij w parku 3-go Maja odbędą się specjalne uroczystości przy udziale władz i zaproszonych gości.

***

PRZENIESIENIE TARGOWISKA z Placu Boernera na Plac Hallera zostało dokonane w dniu wczorajszym. Targi na Placu Hallera odbywać się będą przez trzy miesiące, t. j. do uporządkowania Placy Boernera, który otrzyma ulepszoną nawierzchnię z klinkieru. Właściciele straganów na Placu Hallera zaopatrywani będą w wodę, której udzielać im będzie pobliska fabryka i dwie posesje.

***

ZJAZD ŁĄKARZY W ŁODZI odbył się wczoraj w lokalu Izby Rolniczej. Udział w tym zjeździe wzięli rolnicy-łąkarze z terenu całego województwa łódzkiego, których zaznajomiono z nowoczesnymi metodami zagospodarowania plantacyj nasion. Poza tym wskazywano na konieczność podniesienia produkcji nasion traw krajowego pochodzenia.

***

WYCIECZKA DZIECI NAD MORZE wyjechała w dniu wczorajszym z Łodzi. Wycieczka ta zorganizowana została z inicjatywy p. wojewody Hauke - Nowaka. Dzieci zwiedzą urządzenia portowe w Gdyni i zrobią wycieczkę na półwysep helski. Z Łodzi wyjechało wczoraj 2.200 dzieci, które podzielone będą na specjalne hulce. Opieke nad nimi sprawują wychowawcy.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA. — W poniedziałek, dnia 23 b. m. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 165 urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa dla PKU Łódź — Miasto II. Zgłosić się winni poborowi rocznika 1916 i starsi, którzy zamieszkują na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 kom. kom. P. P. (k)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska-Dancerowa (Zgierska 63), W. Groszkowski (11-go Listopada 15) T. Karlin (Piłsudskiego 54), R. Rembieliński (Andrzeja 28), J. Chadzyńska i S-ka (Piotrkowska 165), E. Grondowski (Piotrkowska 46), G. Antoniewicz (Pabjanicka 56), J. Unieszowski (Dąbrowska 24).

Częściowa rozbiórka domu przy ul. Lipowej 78

Spór o mur graniczny, który toczył się przez 25 lat zakończył się usunięciem domu z cudzego terenu

W sferach właścicieli nieruchomości ponadto w całej dzielnicy, przylegającej do dworca Kaliskiego i parku Poniatowskiego — niezwykłe poruszenie wywołał fakt dokonanej wczoraj rozbiórki części domu mieszkalnego przy ul. Lipowej 78.

Dowiadujemy się, iż przeprowadzona pod okiem komornika i przy nadzorze miejskiej komisji budowlanej rozbiórka domu jest rezultatem trwającego już 25 lat sporu pomiędzy dwoma właścicielami sąsiadujących ze sobą nieruchomości. Rzecz jest prawdziwym sporem o mur graniczny. Po 25 latach, po przejściu wszelkich instancyj, sprawa została wreszcie zakończona. „Mur graniczny" został z wyroku sądu rozebrany. Wyjęto część domu, zbudowaną na cudzym gruncie.

Szczegóły tej niezwykłej sprawy przedstawiają się jak następuje:

W roku 1911 rozpoczął p. N. Berger, budowę parterowego domu mieszkalnego na swojej posesji przy ul. Lipowej 78. **Sąsiad od strony ul. Kopernika, p. Karol Benndorf, właściciel fabryki mydła i posesji przy ul. Lipowej 80, już po założeniu fundamentów zwrócił sąsiadowi uwagę, że buduje się częściowo na nieswojej posesji.** Klin przyległego domku, wcinał się mianowicie na teren p. Benndorfa. Na uwagę tę p. Berger w roku 1911 nie reagował. Na ostrzejsze zaś monity sąsiada oświadczył wreszcie Berger, że ustąpi tylko wtedy, gdy sąd go z owego klina wyeksmituje.

W tych warunkach rozpoczął Benndorf kroki prawne. **Wystąpił przeciwko Bergerowi z powództwem o usunięcie tej części w międzyczasie już postawionego domu, która stoi na jego — Benndorfa — gruncie.** Sprawa znalazła się przed sądem rosyjskim w Łodzi i jak każda sprawa cywilna, a zwłaszcza taka, w której operowano planami, dokumentami i pomiarami — trwał b. długo. **Jednak na krótko przed wojną rzecz w pierwszej instancji została rozstrzygnięta w myśl powoda: sąd orzekł eksmisję owego klina.**

Przez cały czas wojny rzecz nie posuwała się z miejsca. Benndorf nie podejmował dalszych kroków prawnych.

Dopiero w roku 1930 Benndorf wznowił proces. Rzecz znalazła się ponownie przed trybunałem. Rozpoczął się długotrwały i żmudny proces, zakończony jesienią roku 1936 w sądzie drugiej instancji i tym razem na korzyść Benndorfa. **Sąd nakazał znieść ów stanowiący przedmiot sporu klin domu.**

Jesienią roku 1936 wystosował Benndorf pierwsze wezwanie przez komornika do 4 lokatorów domku przy ul. Lipowej 78, by swe mieszkania opuścili, gdyż przystąpi do zniesienia części ścian szczytowych. **W międzyczasie — przed dwudziestu dniami — wyrok uprawomocnił się ostatecznie.**

Benndorf miał prawo wykonać wyrok już jesienią roku ubiegłego, jednak z uwagi na moratorium eksmisyjne, obowiązujące w okresie chłodów, zmuszony był czekać aż do lata.

Na mocy prawomocnego wyroku sądu, **Benndorf przybył wczoraj na posesję Bergera wraz z komornikiem, z przedstawicielami miejskiej inspekcji budowlanej, oraz z kilku murarzami.**

Robotnicy wykonali zlecenie komornika. **Domek Bergera został ścięty w ten sposób — że część budowli, która stała na gruncie Benndorfa, usunięto.** — Mieszkania zostały wskutek tego odkryte wzdłuż niewielkiego klina.

Benndorf polecił postawić tuż obok płot, który zasłania „ranę" w domku. Od ulicy nic prawie nie widać. (g).

Na froncie robotniczym

Strajk w przędzalni Karola Steinerta

W fabryce Karola Steinerta (Piotrkowska 276), na oddziale przędzalni, zastrajkowało wczoraj 400 robotników.

Firma wypowiedziała pracę części robotników, którzy za pośrednictwem klasowego związku zawodowego zażądali zastosowania podziału pracy.

***

Inspekcja pracy powiadomiona została o wybuchu strajku 150 szewców, zatrudnionych w mechanicznych wytwórniach obuwia w Łodzi.

Strajkujący domagają się podwyższenia płac i unormowania warunków pracy, gdyż zatrudniani są po kilkanaście godzin na dobę.

***

Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji porozumiewawczej pracowników umysłowych, zwołane w związku ze zgłoszonymi postulatami pod adresem przemysłowców.

Pracownicy umysłowi zażądali podwyżki płac w wysokości 20 proc. i mimo, że wczoraj minął ostateczny termin załatwienia tych żądań — organizacje przemysłowców nie udzieliły odpowiedzi.

W związku z tym postanowiono zwrócić się z interwencją do inspekcji pracy.

***

Konferencja w sprawie zlikwidowania zatargu w fabrykach mebli nie dała rezultatu.

Pracodawcy zgodzili się na podwyżkę płac w wysokości 8 procent, podczas gdy przedstawiciele pracowników zażądali 10 procent.

***

Ogólne zebranie pracowników fryzjerskich odbyło się wczoraj w Sali Angielskiej przy ul. 1-go Maja 2. Postanowiono nadal prowadzić akcję w sprawie zawarcia umowy zbiorowej z fryzjerami, celem polepszenia bytu pracowników. (k)

Nowa ustawa o uposażeniach urzędniczych

Zamiast podatku specjalnego stały podatek dochodowy. — Redukcja budżetu emerytalnego

Warszawa, 18 sierpnia.

Dowiadujemy się, że w ministerstwie skarbu, równolegle z pracami nad opracowaniem przyszłorocznego budżetu państwowego, trwają prace nad przygotowaniem projektu **nowej ustawy o uposażeniach urzędników państwowych**, który ma być złożony sejmowi na zwyczajnej sesji jesiennej równocześnie z preliminarzem budżetowym. Według pogłosek pochodzących ze źródeł wiarygodnych, **przyszła ustawa uposażeniowa zmieni podstawę uposażeń urzędniczych, w ten sposób, że zasadnicze uposażenia będą zmniejszone natomiast zwiększone będą rozmaite dodatki.**

Wobec tego pracownicy państwowi nic nie stracą gdyż w sumie otrzymywać będą pensje dotychczasowe, natomiast zmieni się podstawa do wymiaru emerytury, a w konsekwencji zmniejszą się przyszłe emerytury, obliczane jak wiadomo na podstawie zasadniczego upasażenia bez dodatków.

Zmiana ta ma na celu redukcję budżetu emerytalnego coraz dotkliwiej obciążającego skarb państwa. Równocześnie nowa ustawa ma przywrócić **podatek dochodowy uposażeń urzędniczych zniesiony w 1934 r.** Zamiast pobieranego obecnie t. zw. podatku specjalnego, który wygasa z dn. 31 marca 1938 r. urzędnicy **będą płacić stały podatek dochodowy, nieco niższy jednak od obecnie płaconego t. zw. podatku specjalnego, łącznie więc nowa ustawa uposażeniowa w połączeniu z nową ustawą o podatku dochodowym przyniesie urzędnikom pewne zwiększenie dochodów.**

Przed procesem Fleischerowej i towarzyszy

Echa afery ś. p. Parylewiczowej

Kraków, 18 sierpnia.

Jak już donosiliśmy, na proces Fleischerowej i towarzyszy, który rozpocznie się przed sądem okręgowym w Krakowie w najbliższy poniedziałek, powołano ponad 70 świadków, zawnioskowanych przez oskarżyciela publicznego.

Dowiadujemy się, że obrońcy oskarżonych złożyli do sądu szereg wniosków o powołanie około 30 świadków odwodowych. Wnioski te zostały jednak odrzucone.

Nie jest wykluczone, że w czasie procesu odczytane będą dołączone do akt sprawy **obszerne protokuły z zeznań, jakie złożyli w toku śledztwa bohaterki tej afery ś. p. Parylewiczowa i główna oskarżona Fleischerowa.**

Same zeznania tej ostatniej zajmują 270 stron pisma maszynowego.

Zagadka śmierci milionera belgijskiego

Czy Steinmann został zamordowany przez agentów obcego wywiadu? — Przed wznowieniem sensacyjnego procesu

Ostatnio w Belgii wznowione zostało dochodzenie, zmierzające do rozwiązania jednej z najtrudniejszych zagadek kryminalnych naszego stulecia. Zagadka ta — **zagadka śmierci przemysłowca belgijskiego, Pawła Steinmanna, — przez piętnaście lat pasjonuje już belgijską opinię publiczną, ale dopiero najbliższe tygodnie mogą rozświetlić jej dotychczas nieprzeniknione mroki.**

Przebieg dramatu, którego ofiarą padł Paweł Steinmann, a pośrednio również jego żona i jej kochanek, przedstawiał się według pierwszej wersji następująco:

Dnia 22 czerwca 1922 roku bogaty przemysłowiec belgijski, Paweł Steinmann, spędził wraz z żoną wieczór u wuja swego, konsula szwajcarskiego w Antwerpii. Po kolacji Steinmannowie wsiedli do swego auta i pojechali do oddalonej o kilka kilometrów od Antwerpii miejscowości letniskowej Phoenix Park, gdzie spędzali letnie miesiące we własnej rezydencji. Steinmann sam prowadził auto. Gdy przybyli na miejsce, Steinmannowa wysiadła i weszła do willi, a Steinmann odprowadził auto do pobliskiego garażu. W chwili, gdy auto stało już w garażu i Steinmann zamierzał zgasić reflektory, huknęły strzały. Strzelał, jak zeznał następnie Steinmann, jakiś osobnik w krótkich spodniach i w cyklistówce, ukrywający się w cieniu drzew.

Twarzy jego Steinmann nie zdołał zauważyć. **Ciężko ranny pierwszą kulą, ale przytomny, Steinmann padł na ziemię, przeleżał bez ruchu kilka minut, następnie podniósł się, dotarł do willi, chwycił fuzję myśliwską, wystrzelił przez okno dwukrotnie na oślep w stronę garażu i dopiero wówczas zwalił się na podłogę. Był ranny w brzuch. Zdołał jeszcze wyszeptać do żony: „Lucyno! Nie ma już dla mnie ratunku" i zemdlał.** Steinmannowa zaczęła wzywać ratunku. Przybyły natychmiast lekarz odwiózł rannego autem do szpitala w Antwerpii, gdzie po tygodniu męczarni Steinmann zmarł.

Wszczęto dochodzenia. Ustalono z łatwością, że żona zmarłego prowadziła bardzo lekkomyślny tryb życia i że ostatnio miała niemal oficjalnego kochanka w osobie młodego, bogatego, wysportowanego antwerpijczyka, Leona Van de Wouwer. Ustalono również, że Steinmann nie tylko wiedział o tym i patrzył na to przez palce, ale nawet **korzystał z materialnych środków kochanka swej żony na reperowanie swoich, bardzo źle ostatnio prosperujących interesów.**

Podejrzenia prowadzących śledztwo skierowane zostały odrazu na Leona Van de Wouwer i na Lucynę Steinmann, jako na jego wspólniczkę. Umocniło te podejrzenia stwierdzenie, że Steinmann na kilka dni przed śmiercią **ubezpieczył się na życie na sumę 300.000 franków w złocie na korzyść żony i dzieci.** Ale decydującym punktem śledztwa było stwierdzenie, że **rewolwer, z którego padł śmiertelny strzał, należał do Leona Van de Wouwer.** Znaleziono ten rewolwer nazajutrz po wypadku w stoliczku Steinmannowej, która zeznała, że znalazła go na ziemi przed garażem.

Leon Van de Wouwer został zaaresztowany i oskarżony o zabójstwo. Obok niego na ławie oskarżonych zasiadła Lucyna Steinmann. Oboje zostali skazani. Ona na 5 lat, on na dożywotnie ciężkie więzienie.

W roku 1928 Lucyna Steinmann odzyskała wolność.

Ale już od dnia zapadnięcia wyroku wszczęto w Belgii energiczną akcję, zmierzającą do stwierdzenia niewinności siedzącego do dnia dzisiejszego w więzieniu Leona Van de Wouwer. Obrońcy jego wysuwali kolejno następujące argumenty:

Steinmann mógł popełnić samobójstwo. Stał u progu bankructwa. Ubezpieczenie, dokonane tuż przed śmiercią, może również przemawiać za tym, że Steinmann nosił się z samobójczymi zamiarami.

A jeśli Steinmann został zamordowany, to mógł go zamordować ktoś inny, a nie Van de Wouwer. Przecież do sędziego śledczego, który prowadził śledztwo przed procesem, zgłosiła się pewna młoda kobieta, spędzająca podówczas wakacje w domu rodziców skazanego, która, nie wahając się przed kompromitacją, zeznała, że Leon spędził tragiczną noc w jej pokoju. Zeznanie to zostało jednak przez sąd odrzucone, gdyż młoda kobieta nie umiała określić godziny, o której wpuściła Leona do swego pokoju, wobec czego, dając nawet wiarę jej zeznaniom, można było przypuścić, że Leon szukał w jej pokoju alibi bezpośrednio po popełnieniu morderstwa.

Głównym punktem oskarżenia przeciw Van de Wouwerowi był: rewolwer. **Ale obrońcy wykryli, że na kilka dni przed fatalną nocą Leon i Steinmannowa zamienili się swymi rewolwerami.** A więc główny akt oskarżenia upadł. Jeśli zabójcą był ówczesny posiadacz tego rewolweru, zbrodnię popełniła Lucyna Steinmann a nie Leon Van de Wouwer.

Wszystkie te argumenty nie zdołały jednak spowodować rewizji procesu i rozwikłać tajemniczej zagadki.

Aż oto ostatnio dokonano rewelacyjnego odkrycia. Odkryto, że Steinmann w czasie wojny należał do tajnego wywiadu i posiadał cały szereg tajnych wiadomości i dokumentów. A więc śmierć jego mogła mieć tło polityczne!? A więc Leon i Lucyna mogą być naprawdę niewinni!?

Z najwyższym napięciem oczekiwane jest wznowienie sensacyjnego procesu. Czy rozwiąże on wreszcie ponurą zagadkę?

Polska na drugim miejscu

pod względem przyrostu naturalnego ludności

Główny Urząd Statystyczny opracował dane, dotyczące ruchu naturalnego ludności w szeregu krajów na przestrzeni 1924—1936 r. Największą liczbę urodzeń (w liczbach bezwzględnych) zanotowano w roku ubiegłym w Niemczech, mianowicie 1.279. Jest to od roku 1925 rekordowy rok pod względem ilości urodzeń w Niemczech. Mimo zaznaczającego się od 1924 r. spadku urodzeń we Włoszech, kraj ten zajmuje nadal drugie miejsce z liczbą 955.2. **Na trzecim miejscu znajduje się Polska, gdzie w roku ubiegłym zarejestrowano 892.3 urodzeń żywych.** Wprawdzie cyfra ta odbiega daleko od rekordowego roku 1925, w którym zanotowano 1.036.7 urodzeń żywych, jednakże już od r. 1933 zauważyć się daje stały wzrost liczby urodzeń w naszym kraju. We Francji od 1933 roku datuje się spadek urodzeń, w roku ubiegłym zarejestrowano tam 630.1 urodzeń. Dalsze miejsca zajmują Rumunia (608.8), Anglia z Walią (605.7), Czechosłowacja (264.7), Kanada (219.5), Węgry, Holandia, Bułgaria, Australia, Szwecja, Szkocja, Litwa i Łotwa.

Jeśli chodzi o zgony, to największą liczbę zanotowano w roku ubiegłym w Niemczech, mianowicie 797. Liczba ta jest najwyższa na przestrzeni lat 1924—1936 z wyjątkiem rekordowego roku 1929, w któym ilość zgonów wyniosła 814. Na drugim miejscu znajduje się Francja, gdzie zarejestrowano w 1936 r. — 642.1 zgonów, dalej Włochy z liczbą 582.6, Anglia z Walią (498.8). Na piątym miejscu figuruje **Polska, gdzie od roku 1933 obserwuje się wzrost liczby zgonów. W roku ubiegłym zanotowano 482.6 zgonów wobec 471 w r. 1935.** W Rumunii liczba zgonów w r. ub. wyniosła 382.2, w Czechosłowacji 202.5, na Węgrzech 127, w Kanadzie 106.6, w Bułgarii 87.5, w Holandii 73.9, w Australii 63.9 w Szkocji 66.7, w Szwecji 74.9.

Na pierwszym miejscu, jeśli chodzi o przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych, znajdują się Niemcy, gdzie przyrost wynosił w r. ub. 482, najwyższą cyfrę od 1926 r. **Na drugim miejscu znajduje się Polska z cyfrą 409.7. Oznacza to pewną poprawę w stosunku do lat poprzednich, odbiega jednak daleko od okresu 1924—1932.** Przyrost naturalny innych krajów przedstawia się następująco: Włochy 372.6, Rumunia 226.6, Kanada 112.9, Anglia z Walią 109.9, Bułgaria 71.3, Czechosłowacja 62.2, Węgry 54.2. Jedynie we Francji zanotowano ubytek ludności o 12.0. W stosunku do liczby mieszkańców największy przyrost ludności w roku ub. zaobserwowano w Polsce, wynosił on bowiem 12 na 1000 mieszkańców. Zauważyć jednak należy, że na przestrzeni 1924—1936 jest to najniższy przyrost ludności w stosunku do liczby mieszkańców. Na drugim miejscu znajduje się Rumunia, dalej Bułgaria, Holandia, Litwa, Kanada, Włochy, Australia, Niemcy i Węgry. We Francji ubytek ludności w r. ub. wynosił 0.3 na 1000 mieszkańców.

Afera kokainowa w Wilnie

Właściciel apteki zasiądzie na ławie oskarżonych

Wilno, 18 sierpnia.

Inspektor farmaceutyczny udał się do apteki Stanisława Żołnierowicza w Druji, celem dokonania rewizji.

W skrytce pomiędzy szufladami inspektor **znalazł około 50 gr. niezarejestrowanych środków odurzających,** wśród których znajdowała się **morfina i kokaina.**

Żołnierowicz tłumaczył się, że narkotyki te pozostawił stary właściciel apteki. Nie wiedząc w jaki sposób wykazać ich pochodzenie schował je, chroniąc tym samym narkotyki przed swymi pracownikami, którzy mogliby je sprzedać.

Środki odurzające zostały zakwestionowane, a właściciel apteki jeszcze w tym miesiącu **odpowiadać będzie przed sądem za nielegalne ich posiadanie.** Obronę wnosi adw. Andrejew.

OSTATNIE DNI PROGRAMU „CABARETTISSIMO W TEATRZE LETNIM (Piotrkowska ...

Łódzka publiczność już dawno nie widziała tak ciekawego widowiska, jakim jest obecnie wystawiona w „Bagateli" rewja p. t. „Cabaretissimo". Na przedstawienie składają się: najładniejsze utwory, melodyjne pieśni, ... skecze i barwne tańce, wykonawcami ... znana już w Łodzi czarująca Pola Szma... pięknogłosa Iga Lacka, pełna fines... Tusia ... słowska, wytworny ulubieniec publiczności ... zimierz Chrzanowski, dowcipny Michał D... oraz Jan Szczygielski. Rewję uzupełnia ... mity balet Kazimierza Trzcianki z ... listką Marysią Nowicką na czele oraz ... ski duet śpiewno-muzykalny Saba ... Kierownictwo rewji obniżyło ceny biletów ... ostatnie cztery dni programu, t. j. czwartek, ... tek, sobotę i niedzielę. — Początek przedstawień codziennie o godz. 8-ej i 10-ej wiecz., w sobotę i niedziele o godz. 6-ej 8-ej i 10-ej wiecz. ... biletów od 3 zł. do 75 gr do nabycia w kasie teatru codziennie od godz. 5ej po poł.

SZÖKE SZAKALL
Największa sensacja sezonu artystycznego w Łodzi.

Jak było do przewidzenia, zapowiedź ... nych występów głośnego komika sceny i ... Szöke Szakalla na czele doborowego ... wiedeńskiego teatru „Scala" wywołała w naszym mieście niezwykłe zainteresowanie.

W repertuarze ma Szöke Szakall przebojowe komedje, jak „Złoto z Kanady", „Wicekról" ... jednoaktówki: 1) Albert VIII, 2) Kwartet ... kowy.

Występy wiedeńczyków odbędą się w ... bliższych dniach w Teatrze Polskim, ul. Cegielniana Nr. 27, tel. 112-25.

Bilety już do nabycia w kasie Teatru Polskiego.

OSTATNIE WYSTĘPY IDY KAMIŃSKIEJ

Jeden z największych sukcesów artystycznych „Tajemnica Lekarska", świetna sztuka ... dora, będzie grana po raz ostatni w dniu ... szym. Znakomita obsada, kapitalna gra oraz ... pująca treść składa się na nader ciekawe widowisko.

RADIO

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

CZWARTEK, dnia 19-go sierpnia 1937 r.

6.15—6.18 Pieśń „Kiedy ranne wstają ... 6.18—6.38 Gimnastyka 6.38—7.00 Muzyka — płyty. 7.00—7.10 Dziennik poranny. 7.10 ... Muzyka — płyty. 8.00—11.57 Przerwa. 11.57—12.00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. 12.00—12.03 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03—12.15: Dziennik południowy 12.15— ... Program na dzisiaj. 12.20—12.25: Parę informacyj ... 12.25—13.00: Koncert rozrywkowy w wykonaniu ... Łódzkiej Orkiestry Salonowej pod dyr. ... Rydera (z Łodzi na wszystkie rozgłośnie). 13.00—13.55: Przerwa. 13.55—14.30: Melodje ... nierskie (płyty) 14.30—15.42: Koncert ... 15.42—15.45: Łódzkie wiadomości giełdowe. ... —16.00: Wiadomości gospodarcze. 16.00 ... Na siodełku motocykla — pogadanka dla ... starszych — wygłosi Wacław Frenkiel ... 16.55: Symfonia Beethovena — VI audycja ... ty). 16.55—17.10: Tam, gdzie rosną ... węda Zofii Kozłowskiej-Wojciechowskiej ... znania).

17.10—17.50: Koncert Polskiej Kapeli ... Feliksa Dzierżanowskiego. Transmisja z ... du zdrojowego w Nałęczowie.

17.50—18.00: Poradnik sportowy.

18.00—18.15: „Aktualności".

18.15—18.45: „Sławne orkiestry Jazzowe" ... ty). Audycja wymienna do Krakowa ... towic.

18.45—18.50: Wiadomości sportowe lokalne.

18.50—19.00: Pogadanka aktualna.

19.00—19.40: Powszechny Teatr Wyobraźni: „Podróżnik i miłość". Komedja Paula ... da w przekładzie i opracowaniu Marii ... kowskiej. Reżyseria T. Byrskiego.

19.40—19.50: Pogadanka aktualna.

19.50—20.00: Wiadomości sportowe ogólne.

20.00—21.45: Koncert rozrywkowy w wykonaniu ... Orkiestry Tadeusza Seredyńskiego, ... „Wesoła Piątka" pod dyr. Zbigniewa ... czyńskiego i Olga Łada — śpiew (ze Lwowa). W przerwie około godz. 20.45: Dziennik wieczorny i pogadanka Władysława Janiszewskiego „Jak ludzie pracują".

21.45—22.00: „Dni powszednie państwa Kowalskich" — powieść mówiona Marii Kuncewiczowej (wznowienie).

22.00—22.30: Recital fortep. Colette Gaveau ...

22.30—22.50: Pieśni Stanisława Niewiadomskiego (w I-szą rocznicę śmierci) w wykonaniu ... ru solistów pod dyr. Jerzego Kołaczkowskiego i Marii Popowiczówny — sopran. Akompaniuje Irena Lipczyńska (ze Lwowa).

22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

23.00—23.30: Muzyka taneczna — transm. z kawiarni „Europejskiej" w Łodzi.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.00 BEROMUENSTER: „Wesele Figara" — opera Mozarta pod dyr. Bruno Waltera (transmisja z Salzburga).

19.05 RYGA: Koncert symfoniczny.

20.00 LONDYN Reg.: Koncert symfoniczny.

20.15 RADIO PARIS: „Othello" — opera Verdiego (transm. z Vichy).

20.25 RADIO-ROMANIA: Koncert symfoniczny.

21.00 MEDIOLAN: Wieczór oper.

21.00 BRUKSELA Franc.: „Królowa Saba" — op. Goldmarka, z udz. Katarzyny Jarboro.

Mobilizacja gospodarcza Stanów Zjedn.

Przygotowanie zapasu surowców na wypadek wybuchu wojny.—Ameryka nie posiada cyny

Ostatnie wydarzenia na Dalekim Wschodzie przyśpieszyły wydatnie decyzje prez. Roosevelta, dotyczące stworzenia podstaw dla **mibilizacji gospodarczej Stanów Zjednoczonych.**

W ostatnich miesiącach departament wojskowy U. S.A., oraz departament dla spraw marynarki opracowały szczegółowe plany **mobilizacji surowców niezbędnych dla potrzeb wojny.** Prace te prowadzone były w ścisłej tajemnicy i dopiero obecnie, z okazji mającego nastąpić przedstawienia ich kongresowi, zostały one częściowo ujawnione. Podstawą tych poczynań jest zapobieżenie ewentualnemu odcięciu dowozu surowców strategicznych, co mogłoby nastąpić w razie wybuchu wojny. Wyrazem tych tendencji przygotowawczych jest zamierzone w najbliższym czasie powołanie do życia specjalnego „Urzędu dla spraw surowców strategicznych". **Urząd ten będzie miał między innymi za zadanie ustalenie, jakich surowców potrzebować będą Stany Zjednoczone w razie wybuchu wojny.** Jednocześnie do zadań urzędu należyć będzie ustalenie sposobów zapewnienia przemysłowi zaopatrywania się w te surowce na wypadek, gdyby zamorskie źródła ich dostaw zostały zablokowane. Głównym jednak zadaniem urzędu dla spraw surowców strategicznych będzie stworzenie w kraju rezerw surowcowych, które wystarczyłyby przynajmniej na okres dwuch lat. W grę wchodziłyby tutaj rezerwy wszystkich surowców niezbędnych dla prowadzenia wojny. W tym celu urząd otrzymałby daleko idące pełnomocnictwa w sprawie rokowań z państwami najbliżej położonymi geograficznie, a które to kraje mogłyby stanowić właściwe źródło zaopatrywania się Stanów Zjednoczonych w surowce strategiczne. **Główny nacisk położony będzie na rozbudowę ilościową i jakościową produkcji surowców krajowych, przyczem w pierwszym rzędzie wysiłki te dotyczyć będą cyny.**

Ze szczególnym naciskiem omówił prezydent w obszernym memoriale do Kongresu, konieczność rozbudowy produkcji cyny, gdyż niedostateczne źródła tego surowca w kraju stanowią, zdaniem rządu, jeden z najbardziej ujemnych elementów wojennej gospodarki surowcowej Stanów Zjednoczonych. W projekcie swym Roosevelt przewiduje udzielenie jemu, względnie urzędowi dla spraw surowców strategicznych, pełnomocnictw w bardzo szerokim zakresie. **Na podstawie tych pełnomocnictw prezydent Stanów Zjednoczonych, względnie urząd dla spraw surowców strategicznych, będzie miał prawo zaliczania każdego surowca do kategorii surowców strategicznie koniecznych".** Na podstawie tego określenia produkcja, wywóz i polityka cen w odniesieniu do surowca uznanego za strategiczny podlegać będzie całkowicie reglamentacji państwa. Departament wojny, oraz departament marynarki oświadczyły, że w najbliższym czasie **za surowce niezbędne dla wojny uznane zostaną — oprócz cyny również mangan, kauczuk i platyna.**

Posunięcie takie okaże się konieczne gdyż Stany Zjednoczone posiadają tylko niewielkie zapasy tych surowców i rozporządzają na razie ograniczonymi możliwościami zwiększenia ich produkcji. Jednocześnie oba zainteresowane departamenty podkreśliły, że cyna zajmuje stanowisko kluczowe. Stany Zjednoczone bowiem nie posiadają obecnie żadnych złóż cyny, żadnego przemysłu przetwórczego dla przerabiania tego surowca i żadnego aparatu technicznego dla wydobywania cyny, gdyby poszukiwania geologiczne wykazały złoża tego surowca. W przeciwieństwie do sytuacji Stanów Zjednoczonych Wielka Brytania **posiada monopol produkcji cyny.** Rzeczoznawcy **wojskowi** Stanów Zjednoczonych **wykluczają całkowicie** możliwość **konfliktu zbrojnego** między Ameryką **Północną a Anglią, eliminują** nawet możliwość jakiejkolwiek bądź rywalizacji **pomiędzy tymi krajami. Z drugiej strony jednak wystarczyłby konflikt między Anglią a innym jakimś państwem, które przeprowadzałoby blokadę, aby odciąć Stany Zjednoczone od dowozu cyny angielskiej.**

Poza dominiami angielskimi pokaźne **złoża cyny znajdują** się również w Boliwii. Narazie jednak są one z całego szeregu **względów** niedostatecznie eksploatowane i dopiero ostatnio usprawnienie aparatu technicznego zwiększyło możliwości zaopatrywania się Stanów Zjednoczonych w ten surowiec. Na przeszkodzie stoją jednak umowy zawarte w sprawie dostawy cyny pomiędzy rządem Boliwii a Niemcami. Rząd Stanów Zjednoczonych, który na tę współpracę zapatruje się bardzo niechętnie, podjął ostatnio bardzo energiczne zabiegi w sprawie pogłębienia współpracy gospodarczej z Boliwią i osłabienia jej kontaktów z Niemcami. O pierwszych sukcesach Stanów Zjednoczonych świadczy między innymi powierzenie eksploatacji technicznej boliwijskich złóż cynowych konsorcjum amerykańskiemu.

K. M.

60 tysięcy kobiet bez pracy

Według ostatnich danych Funduszu Pracy bezrobocie w Polsce spada szybko z każdym tygodniem poniżej poziomu zeszłorocznego, co jest tym bardziej pocieszające, że sytuację pod tym względem utrudnia zawsze silny przyrost ludności. Jednakże statystyki zapośredniczonych osób poszukujących pracy, oraz zarejestrowanych bezrobotnych wskazują, że wśród kobiet bezrobocie wzmaga się w ostatnich czasach coraz bardziej. Gdy np. w czerwcu r. ub. zarejestrowano w biurach Funduszu Pracy na terenie całego kraju 56.405 kobiet poszukujących pracy, to w maju b. r. cyfra ta wzrosła do 60.219, a w czerwcu b. r., mimo ogólnego spadku bezrobocia w ciągu tego miesiąca o 38.000 osób — ilość bezrobotnych kobiet w Polsce sięgała cyfry 60.310.

Również i cyfra kobiet zapośredniczonych wykazuje raczej tendencję zniżkową (czerwiec 1936 r. — 5.330, maj b. r. — 7.637, ale czerwiec br. — 5.229).

Zamach rewolwerowy na naczelnika poczty

Zredukowany pocztylion bielski obsypał gradem strzałów swą ofiarę. — Niedoszły morderca usiłował odebrać sobie życie

Bielsko, 18 sierpnia.

Wczoraj o godz. 8-ej wieczorem dokonano **zamachu rewolwerowego na naczelnika urzędu pocztowego 2. w Bielsku, Stefana Sordela.**

Gdy Sordel wracał do domu przy ul. Piastowej 7. wyskoczył nagle jakiś osobnik, który dał **do niego kilka strzałów rewolwerowych.** Sordel miał jeszcze tyle przytomności umysłu, że padł plackiem na ziemię dla uniknięcia dalszych strzałów.

Zamachowiec strzelił jeszcze raz do leżącego, po czym chciał się oddalić. Naczelnik Sordel zerwał się wówczas i rzucił się za napastnikiem. Ten odwrócił się i znów dał kilka strzałów.

Nacz. Sordel znów padł na ziemię. Na szczęście, wszystkie strzały chybiły. Scenie tej przyglądała się żona naczelnika urzędu pocztowego i jego kuzynka z okna pierwszego piętra.

Zawiadomiona policja bielska wszczęła dochodzenia i ustaliła, że sprawcą zamachu był **40-letni pocztylion, Józef Gwizdała, zamieszkały w Landeku, powiatu bielskiego.**

Gwizdała został 31 lipca rb. zwolniony z pracy za pobicie zastępcy naczelnika Sordela.

Dziś o godz. 5-ej rano znaleziono Gwizdałę w cegielni w Rybarzowicach, pow. bielskiego, z ciężką raną postrzałową.

Zamachowiec, sądząc, że zabił nacz. Sordela, strzelił do siebie w okolicę serca. W stanie ciężkim **odwieziono go** do szpitala.

Wypłaty w fabrykach

będą dziś dokonywane według nowej taryfy

W dniu dzisiejszym ustalone będą nowe płace dla włókniarzy. W sprawie tej odbędzie się w lokalu Związku Przem. Włókienniczego w P.P. posiedzenie komisji mieszanej, która opracuje ostatecznie jednolity tekst taryfy płac w przemyśle włókienniczym. Posiedzenie to zwołane zostało na godz. 4-ą.

Nowa taryfa płac potwierdzona zostanie w najbliższych dniach przez okręgową inspekcję pracy, po czym będzie obowiązywała wszystkie fabryki włókiennicze i wszystkich robotników.

Dowiadujemy się, że w fabrykach zrzeszonych w organizacjach które wniosły sprzeciwy wobec orzeczenia, wypłaty dokonywane będą już w dniu dzisiejszym według nowej taryfy, uwzględniającej przyznaną podwyżkę, a to wskutek odrzucenia sprzeciwów i zatwierdzenia orzeczenia komisji rozjemczej. (k

Walka o podwyżkę płac w górnictwie

Rokowania związków zawodowych z pracodawcami

Katowice, 18 sierpnia.

Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie komisji porozumiewawczej, złożonej z trzech związków zawodowych a mianowicie CZG. ZZZ grupy posła Kapuścińskiego, t. j. wiernej centrali warszawskiej, i Chrz. Zw. Zaw.

Do komisji tej nie przystąpiły ZZP. i Zjednoczenie Zawodowe grupy posła Fessera, stojącego pod egidą marszałka Grzesika.

Na wczorajszej konferencji postanowiono **wystąpić do związku pracodawców z żądaniem 25 proc. podwyżki płac w górnictwie.** Dziś wieczorem odbyły się dalsze pertraktacje między związkami zawodowymi a związkiem pracodawców. Związki zawodowe wystąpiły z żądaniami, zgodnie z uchwałami powziętymi na wczorajszym posiedzeniu.

Za uchylanie się od płacenia alimentów

kupiec skazany na 6 miesięcy więzienia

Przed sądem okręgowym odpowiadał wczoraj 52-letni Icek Grosman, zamieszkały przy ul. Łagiewnickiej 25, hurtownik owocami, oskarżony o złośliwe uchylanie się od ciążącego na nim obowiązku łożenia na dzieci i żonę.

Grosman był rytualnym mężem Chany Tauby Buchwajc, z którą ma dwoje dzieci. W r. 1929 oskarżony rozwiódł się i, zobowiązawszy się u rabina łożył na utrzymanie żony i dzieci, początkowo płacił istotnie, następnie jednak przestał płacić i monitowany wręcz płacenia odmawiał.

Buchwajcowa wystąpiła wówczas do sądu o alimenta, które zostały jej zasądzone w wysokości 19 zł. tygodniowo.

Mimo wyroku — ojciec dalej na dzieci nie łożył, choć był w stanie, gdyż zarobkuje wcale nieźle. Buchwajc znalazła się wreszcie wraz z dziećmi w takiej nędzy, że musiała się zwrócić o pomoc do Zarządu Miasta. Wydział Opieki Społecznej po zbadaniu sytuacji nieszczęśliwej sam złożył przeciwko Grosmanowi skargę do prokuratury.

Oskarżony tłumaczył się na rozprawie, że nie ma z czego płacić. Sąd skazał go na 6 miesięcy aresztu. (l)

Ukarani przez sąd starościński

Referat karny starostwa grodzkiego rozpatrywał wczoraj sprawę czterech złodziejaszków, winnych usiłowania kradzieży owoców i zniszczenia drzewek w sadzie Wincentego Derczyńskiego przy ul. Felsztyńskiego 24.

Nocy wczorajszej złodzieje dostali się do ogrodu i nietylko skradli owoce, ale zniszczyli drzewka.

Policja wdrożyła dochodzenie. Na miejscu znaleziono czapkę jednego ze złodziei. Dzięki temu dowodowi udało się dotrzeć do całej szajki. Arnold Kanwiszer, Otto Koziarkiewicz, Franciszek Fotanowicz i Stanisław Olejniczek zostali pociągnięci do odpowiedzialności administracyjnej i zasądzeni po trzy dni aresztu i 10 zł. odszkodowania na rzecz Derczyńskiego.

***

Za częste stosunkowo wykroczenia odpowiadał przed referatem karnym starostwa grodzkiego woźnica Abram Lajb Gerszonowicz z ul. Sieradzkiej. Zatrzymany za wykroczenie przeciwko przepisom o ruchu kołowym przez posterunkowego — Gerszonowicz podał, że nazywa się Gutman i wskazał mylny adres.

Za fałszywe legitymowanie się został Gerszonowicz skazany na 14 dni aresztu. (l)

Szanghaj-metropolia handlowa Chin

W dzielnicy międzynarodowej znajduje się 60 przędzalń bawełny i 90 przędzalń jedwabiu

Japonia dąży do opanowania handlu w północnych Chinach

Walka, jaka obecnie toczy się pod murami Szanghaju, jest wyrazem stosunków, które zapanowały pomiędzy Chinami a wielkimi mocarstwami przed stu laty. Bogactwa Chin i możliwości handlowe tego kraju zdawna były przynętą dla mocarstw zachodnich, które tylko czekały odpowiedniego momentu, by skłonić Chiny do nawiązania z nimi stosunków handlowych, jeśli nie dobrowolnie, to nawet siłą.

Okazja do użycia przemocy wobec Chin nadarzyła się w r. 1840 w postaci kwestii opium. Anglia upatrzyła sobie Chiny jako największego odbiorcę produkowanego przez nią narkotyku z maku indyjskiego i mimo zakazu rządu chińskiego importowania opium, przemycała je do Chin. **Rząd chiński uciekł się wówczas do stanowczego kroku, kazał zniszczyć w Kantonie zapasy angielskiego opium w ilości przeszło 20 tysięcy skrzyń i odmówił odszkodowania za nie, jakiego zażądali Anglicy. To doprowadziło do wojny, znanej w historii pod nazwą „wojny opiumowej". Wojna ta trwała dwa lata i skończyła się zwycięstwem Anglików,** którzy wymusili na Chinach pokój, zawarty 29-go sierpnia 1842 r. w Nankinie. Podpisany wówczas traktat otworzył dla handlu angielskiego (po tym i dla innych mocarstw) pięć portów: Szanghaj, Kanton, Amoj, Fuchou, Ningpo. Finał tej wojny stał się punktem zwrotnym w historii stosunków chińskich ze światem: odtąd Europa, a w ślad za nią i Japonią, wykorzystując najbłahsze nieporozumienia, wymusza na Chinach za pomocą zbrojnych ekspedycji coraz nowe ustępstwa i odszkodowania na swoją korzyść.

Traktat nankiński z 1842 r. odbił się jednak dobrze na losach Szanghaju jako portu (Szanghaj — po chińsku Szang - hai znaczy („miasto nad morzem" — „szang" — nad, „hai" — morze), na miejsce rzadko rozsianych przed 90 laty osad chińskich na niskim i zamulonym brzegu wyrosło jedno z największych i najwspanialszych miast świata i największy port Wschodu.

Wkrótce po zawarciu traktatu zaczęli do Szanghaju napływać Anglicy zakładając tu wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa. Korzystając z osiągnięć Anglików, tych samych praw w portach traktatowych zażądały w r. 1844 Stany Zjednoczone A. P., z kolei Francja, a po tym inne państwa.

Z czasem powstały w Szanghaju 3 odrębne administracyjnie terytorja: **Dzielnica Międzynarodowa, Koncesja Francuska i Wielki Szanghaj.** Wielki Szanghaj jest jednostką administracyjną chińską bardzo świeżej daty. Obejmuje on Czapei, Nantou, Putung i Uosung. Chińska część zajmuje 95 proc. powierzchni miasta (860 km. kw.), ale jest słabiej zaludniona w porównaniu z cudzoziemskimi częściami miasta. **Francuska Koncesja — najmniejsza część Szanghaju — zajmuje około 10 km. kw. Znaczenie Międzynarodowej Dzielnicy jest nieproporcjonalne do jej rozmiarów: zajmuje ona zaledwie 22 km. kw., czyli mniej niż 3 proc. ogólnej powierzchni miasta, a stanowi ośrodek handlowego i przemysłowego życia Szanghaju. Z 3 i pół miliona mieszkańców Szanghaju na Dzielnicę Międzynarodową przypada około 1 i pół miliona.**

O ciągłym rozwoju Szanghaju świadczą najwymowniej cyfry jego zaludnienia w ciągu ostatnich kilkunastu lat: w r. 1920 Szanghaj liczył 1.578.000 mieszkańców, w dziesięć lat po tym już — 2.928.000 mieszk., a obecnie liczy około 3 i pół miliona mieszkańców. Niezwykłemu wzrostowi ludności towarzyszy rozwój Szanghaju jako portu i metropolii handlowej Chin. **Przeszło 40 proc. chińskiego handlu zagranicznego przypada na Szanghaj**, który pobiera prawie połowę wszystkich ceł chińskiej komory celnej morskiej, stanowiących jedno z głównych źródeł dochodów rządu nankińskiego. Wspaniała naturalna droga wodna otwiera wielkiemu portowi olbrzymi „hinterland", obejmujący ok. 200 milionów ludzi. Około połowa chińskiego terytorium a ekonomicznie najważniejsza połowa Chin jest obsługiwana przez Szanghaj.

Szanghaj jest nie tylko pierwszym portem morskim Chin i ich handlową metropolią, jest on również głównym ośrodkiem przemysłowym kraju. Surowce płyną do niego ze wszystkich części kraju i z zagranicy. **W samej Dzielnicy Międzynarodowej jest obecnie 60 przędzalni bawełny, 90 przędzalni jedwabiu, 160 fabryk papierosów i tytoniu. 60 zakładów inżynieryjnych, 40 drukarni, 5 doków okrętowych, 35 hut żelaznych i wiele innych zakładów przemysłowych.**

Dla Japonii posiadanie Szanghaju oznacza nie tylko kontrolę nad najbogatszym portem chińskim. Daje jej ono możność drenowania bogatego „hinterlandu", jako też otwiera drogę do opanowania Jangtsekiangu. Okupacja Szanghaju i opanowanie doliny Jangtsekiangu leżą na linii japońskiego planu „imperium kontynentalnego", konsekwentnie i bezwzględnie przeprowadzanego przez Japonię w ciągu ostatnich lat.

M. D.

Dnia 18 b. m zmarł **B. P.**

Iser Fijałko

członek Zarządu Izby Rzemieślniczej w Łodzi

Cześć Jego pamięci!

Zarząd Izby Rzemieślniczej w Łodzi

Niezwykła walka z krową w centrum Warszawy

Oszalałe zwierzę zdemolowało budkę policyjną i ścigało przechodniów na ulicach

Warszawa, 18 sierpnia.

Przechodnie w Al. Jerozolimskiej byli w dniu wczorajszym świadkami niezwykłego zajścia. Ulicą tą 15-letni pastuch Jan Szynawski prowadził krowę, należącą do handlarza Eksztaina zam. w Błoniu. Przy zbiegu z ul. Bracką, gdzie panuje niezwykle ożywiony ruch, **krowa dostała nagle ataku furii.**

Samochody, które stały tam kilka chwil, ruszyły nagle co tak przeraziło zwierzę, że wyrwało się z rąk pastucha. Chłopiec dogonił krowę i zarzucił jej na łeb płachtę.

To jeszcze bardziej rozwścieczyło... Krowa skoczyła w bok i **wpadła na budkę policjanta, stojącą u zbiegu Al. Jerozolimskiej i Brackiej.**

Z budki posypały się odłamki szkła. Przerażone zwierzę wpadło z kolei na chodnik.

Przechodnie rzucili się do ucieczki, szukając schronienia w bramach i sklepach. Krowa pędziła przez jakiś czas chodnikiem i wreszcie wpadła na ogrodzenie okalające trawnik przed restauracją „Cristal".

Przybyły posterunkowy przy pomocy kilku odważniejszych przechodniów zdołał wreszcie schwytać linkę i wprowadzić krowę na podwórze domu przy Brackiej 16.

Zwierzę ochłonęło tu, po czym dało się poprowadzić dalej. Handlarza pociągnięto do odpowiedzialności za brak dozoru.

wieści SPORTOWE

Pierwszy protest ligowy

Warszawa, 18 sierpnia.

Do Warszawy nadeszła wiadomość, że Garbarnia zamierza w najbliższych dniach złożyć protest do Ligi, mając rzekomo dowody, że w barwach ŁKS-u przeciwko Garbarni grał nieuprawniony zawodnik.

Sędziowie na mecz z Danią i Bułgarią

Warszawa, 18 sierpnia.

Międzypaństwowy mecz piłkarski Bułgaria — Polska, który rozegrany zostanie w dniu 12 września w Sofii prowadzić będzie wiedeńczyk p. Frankenstein.

***

Na mecz międzypaństwowy z Danią zaproponował PZPN następujących sędziów: Biriema (Niemcy), Eklöfa (Szwecja) i Xifando (Rumunia).

PZLA nie skorzystał z oferty amerykańskiej

Do Zarządu PZLA wpłynęła oferta ze Szwecji na start w Polsce znakomitych lekkoatletów amerykańskich, znajdujących się obecnie w Europie. PZLA ofertę odrzucił.

Druga runda rozgrywek o wejście do klasy A

W najbliższą niedzielę rozpocznie się druga runda rozgrywek piłkarskich o wejście do klasy A. Grają: Sokół — K. K. S. w Zgierzu i Lechia — Kruscheender w Tomaszowie.

Wiadomości bokserskie

Rezerwowy zespół bokserski IKP zmierzy się w dniu dzisiejszym w sali Geyera z drużyną Sokoła. W ramach dzisiejszych zawodów, które rozpoczną się o godz. 20-ej odbędą się trzy walki eliminacyjne przed ustaleniem reprezentacji na wyjazd do Niemiec.

Najciekawiej zapowiada się pojedynek Augustowicza z Bartniakiem.

***

Hakoah zainauguruje tegoroczny sezon pięściarski w drugiej połowie września. Przeciwnikiem pięściarzy łódzkich będzie Polonia.

***

We wrześniu rozpoczną się drużynowe mistrzostwa okręgu łódzkiego w boksie. Tegoroczne mistrzostwa zapowiadają się b. ciekawie ze względu na liczny udział klubów, które po mistrzostwach zostaną podzielone na klasy.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat Zarządu Nr. 39 z dnia 18 sierpnia 1937 roku

W związku z punktem 3-cim komunikatu W. G. i D. Nr. 69 z dnia 11 sierpnia 1937 roku, powierza się T. G. „Sokół" (Zgierz) organizację zawodów o mistrzostwo klasy „C" T. G. Sokół (Aleksandrów) — K. S. „Tramwajarze".

Komunikat Nr. 69 Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 18 sierpnia 1937 roku

Wyznacza się drugą kolejkę zawodów o mistrzostwo III drużyn kl. „A": Niedziela dnia 22 sierpnia 1937 roku o godz. 11,00 — Boisko ŁKS, ŁKS III — Wima III.

Niedziela, dn. 29 sierpnia 1937 r. godz. 11.00 Boisko WKS, SKS III — ŁKS III.

Niedziela, dn. 5 września 1937 r. godz. 16,00, Boisko WKS III — Wima III.

Wyznacza się zawody o mistrzostwo klasy C. Sokół II (Zgierz) — Przybyłowianka, boisko Sokoła godz. 9-ta, jako przedmecz spotkania Sokół I — KKS I.

Tragedia na wsi

Wojewódzki urząd śledczy został powiadomiony o kilku tragediach wiejskich.

W leśniczówce Bugaj, pod Kołem ujęty został na gorącym uczynku kradzieży 30-letni Ignacy Polański — parobek. Po spisaniu protokułu o nieudanej zresztą kradzieży — popadł Polański w głęboką depresję i zwierzał się sąsiadom, że mu życie zbrzydło i że się zabije. Do tych zwierzeń nieszczęśliwego parobka nikt nie przykładał szczególnej uwagi.

Wczoraj Polański jednak wprowadził swe zamiary w czyn. Po całodziennej nieobecności wdrożono za nim poszukiwania w lesie i znaleziono go martwego, z głęboką raną postrzałową głowy. Pomoc była już daremna.

***

We wsi Warki, w powiecie kolskim podczas kąpieli w Warcie utonął 9-letni Józef Tylkiewicz. Chłopiec kąpał się sam, oddalił się od brzegu, natrafił na głębię i poszedł na dno. Zwłoki wyłowiono po kilku godzinach.

O usprawnienie komunikacji do Piotrkowa

Do starostwa powiatowego w Łodzi zgłosiła się wczoraj delegacja mieszkańców Rudy Pabianickiej i Chojen, domagając się usprawnienia komunikacji na odcinkach dróg z Łodzi do Piotrkowa (przez Chojny) oraz z Łodzi do Pabianic (przez Rudę Pabianicką).

Na drogach tych prowadzone są obecnie roboty, związane z ułożeniem nowoczesnej nawierzchni z kostki bazaltowej, wskutek czego objazd odbywa się skrajem dróg, na wąskich prowizorycznych ścieżkach z kamienia polnego.

Zwały ziemi i piasku uniemożliwiają przejazd, powodując podczas opadów atmosferycznych wielkie błota, a w pogodne dni tumany kurzu. Z tych powodów delegacja prosiła p. starostę o przyśpieszenie robót, a do czasu ich ukończenia o urządzenie odpowiednich objazdów bocznych, któreby nie tamowały komunikacji i ruchu pieszego.

Atlantyk pokonany przez lotnictwo

Utworzenie regularnej linii lotniczej do Ameryki Północnej

Towarzystwo „Air-France", utrzymujące między innymi stałą komunikację lotniczą przez południowy Atlantyk na linii Afryka — Ameryka Południowa, a ściślej Dakar—Natal, obchodziło przed kilku dniami uroczystość dwuchsetnego przelotu handlowego nad Oceanem.

Nad Atlantykiem północnym rozwinęły ostatnio skrzydła aparaty „pool'u" anglo-amerykańskiego, który utrzymuje stałą komunikację lotniczą pomiędzy Nowym Jorkiem a Southampton. Latem aparaty wylatują z Southampton, idą przez Irlandię, New-Foundland i Nową Szkocję w Kanadzie. Zimą trasa jest zmieniona: aparaty zaczynają przelot od Lizbony, idą na Azory i, albo lądują na Bermudach, albo znów na Nowej Fundlandii. Nowe towarzystwo zostało stworzone przez „Panamerican Air Lines" i „Imperial Airwnys". Tego samego dnia hydroplan amerykański „American Clipper" i hydroplan angielski „Caledonia" wyruszyły z dwuch krańców tej camej linii: z lotniska Botwood po tamtej stronie Oceanu i z lotniska w Foynes w Irlandii. Oba aparaty szły z niezwykłą regularnością. Chwila, w której się spotkały nad Oceanem może być uważana, za moment dziejowy w lotnictwie. Północna linia atlantycka została otwarta. **Te same statki odbyły potem dwa dalsze przeloty z tą samą dokładnością: Atlantyk północny został zwyciężony. Postęp potrafił zbliżyć dwa kontynenty w ten sposób, że odległość między nimi skurczyła się do jednego dnia przelotu.** Już nie tylko teoretycznie, ale i praktycznie komunikacja nad południowymi i północnymi oceanami jest stała i zaprowadzona raz na zawsze.

Ale przypomnijmy sobie, że ta komunikacja jest na północy niezwykle trudna. Z Dakaru do Natalu jest 3200 kilometrów: nasz dzielny major Starżyński przebył tę odległość na małej awionetce, ale na tej południowej trasie nie ma północnych mgieł, jakie panują nad brzegami amerykańskimi, nie ma chłodów i nie ma wiatrów przeciwnych, wiejących stale w oczy lotnikowi, zmierzającemu na tamtą półkulę. Dlatego, choć z Fones do Botwood jest również nie więcej niż 3.200 kilometrów, a więc prawie dokładnie tyleż, co z Natalu do Dakaru, jest jednak tamta trasa o tyle trudniejsza, że zimą trzeba się z nią rozstać zupełnie i lecieć przez Azory.

Umysł współczesnego człowieka przyzwyczaja się do wszystkiego i przestaje się dziwić choćby dziwom największym. **A przecież ten olbrzymi postęp lotnictwa datuje zaledwie od trzydziestu lat...** Przecież przed trzydziestu zaledwie laty człowiek podjął pierwsze, nieporadne, kilkusekundowe, kilkuminutowe loty na aparatach cięższych od powietrza. Przed dziesięciu jeszcze laty żegluga powietrzna nad Atlantykiem leżała w sferze legendy. Dzieci, które widziały jak ich ojciec omal nie płakał ze wzruszenia, że Lindbergh przeleciał nad Oceanem — teraz, gdy im jeszcze dorosną, dostaną od wuja w nagrodę za maturę albo za promocję sleeping na przelot Londyn — Nowy Jork.

Linię na „górze" wypracowali Amerykanie. Linię na „dole" — stworzyli Francuzi. Ale jednak, **wbrew powszechnej opinii, nie Lindbergh pierwszy przeleciał nad północnym Atlantykiem i nie wielkim Mermoz nad południowym. Pierwsi wylądowali w Irlandii, w roku 1919, lecąc z Nowej Foundlandii Alcock i Brown, lotnicy armii Stanów, dysponujący starym aparatem wojskowym. Na południu pierwsi przebyli Ocean w roku 1928 Costes i Le Brix.**

Ale wtedy, gdy te dwie załogi przebyły Atlantyk, nikt nie myślał jeszcze o założeniu regularnej linii komunikacji powietrznej. Dopiero znacznie później rozpoczęli pionierzy na południu, właśnie na czele z Mermozem, walkę z żywiołem, już mając tendencje handlowe na oku.

W roku 1930 po dwuch latach od wyczynu Costes i Le Brixa, Mermoz przyleciał po raz pierwszy z dwoma pomocnikami z Afryki do Ameryki Południowej. Nikt nie wiedział o jego próbie. Nikt go nie oczekiwał w Natalu. Znalazł się tylko jeden jedyny człowiek, zbiegły zesłaniec z Guiany, który nastawił stary gramofon i zdartą płytę „Marsylianki" i wydostał z ukrycia butelkę wina. Mermoz po paru dniach chciał wracać. Ale w drodze powrotnej wieją wiatry niepomyślne. Trzeba więcej benzyny, trudniej za tym wystartować.

Mermoz sześćdziesiąt razy próbował unieść się na swym ciężkim aparacie. Nie udawało się. Odpoczął chwilę i wtedy, właśnie otrzymał depeszę od ministra lotnictwa, zakazującą dalszych prób. Mermoz schował depeszę do kieszeni, wsiadł z towarzyszami do maszyny i... odbił wreszcie od ziemi.

Po drodze — Mermoz był za sterem — dwaj jego pomocnicy zauważyli, że oliwa źle dopływa. Nie przeszkadzali mu. Rozpoczęli poszukiwania ratownika. Skomunikowali się wreszcie z jednym z przejeżdżających statków. Umówili się z nim dokładnie. Dali sobie ścisłe rendez-vous na bezmiarach wodnych. Mermoz po dwuch godzinach, gdy dwa motory poczęły „piec" bez oliwy — zauważył co się stało:

— Zginęliśmy, — rzekł wielki pilot z całym spokojem — Za godzinę będziemy gotowi.

Koledzy go uspokoili. Osiedli na wodzie w pobliżu statku, który się ukazał. Byli uratowani.

Taki był pierwszy przelot z Ameryki Południowej ku Afryce, ku Europie właściwie.

Potem rozpoczęły się przeloty coraz regularniejsze. Już nawet kobiety zdobyły ten szlak, na małych aparatach. Przed półtora rokiem zginęła jedna załoga z tych, co dwa razy w tygodniu, niczym zwykłe furgony pocztowe, przelatują nad oceanem. Mermoz sam zginął przed pół rokiem na szlaku, który zdobył — ale linia już żyje własnym życiem i poczta z Europy do Brazylii idzie trzy dni zaledwie.

Linia ta kosztuje drogo. Francja ustąpiła ze swego miejsca pionierskiego. Powstało ostatnio towarzystwo francusko - niemieckie, eksploatując ją wspólnie.

Niemcy próbują obecnie statków - wysep. Są to zakotwiczone wielkie pokłady na oceanie, z których wyrzucają z katapulty samoloty. Na własną rękę organizują w ten sposób przeloty do Ameryki Północnej i częściowo w ten sposób obsługują linię południową.

Nie ma więcej Atlantyku! Skasował go postęp! Zlikwidowało go lotnictwo!

(g)

Wycieczka posłów i senatorów na Śląsk

Goście zwiedzą ośrodki przemysłowe i udadzą się do Wisły

Katowice, 18 sierpnia.

Jak już donosiliśmy, w piatek, dnia 20 bm. przybędzie na Śląsk **wycieczka posłów i senatorów R. P.** W ciągu 3-dniowego pobytu na Śląsku uczestnicy wycieczki zwiedzą ważniejsze ośrodki przemysłowe oraz wyjadą do Wisły i Żywca.

Program pobytu przewiduje w dniu 20 bm. powitanie na dworcu, zwiedzenie huty cynkowej, huty „Piłsudski" oraz zakładów o charakterze społecznym w Piekarach, Chorzowie i Brzozowicach. Tegoż dnia wieczorem grupa regionalna posłów i senatorów Śląska wydaje na cześć gości herbatkę w salach Syndykatu Polskich Hut Żelaznych.

Sobota, 21 bm., przeznaczona jest na dokładne zwiedzenie kopalni węgla, Muzeum Śląskiego oraz miasta Katowic.

W dniu 22 bm. goście zapoznają się z zagadnieniem majątków ks. Pszczyńskiego, po czym udadzą się do Wisły, gdzie będą obecni na zakończeniu „Tygodnia Gór" (defilada górali). Po zwiedzeniu ośrodka harcerskiego w Buczu, uczestnicy wycieczki udadzą się przez Bielsko i Porąbkę do Żywca, skąd powrócą do Katowic. Wieczorem tegoż dnia nastąpi odjazd do Warszawy.

Samobójstwo urzędniczki kuratorium

Warszawa, 18 sierpnia.

Policja warszawska wszczęła dochodzenie w sprawie tajemniczego zamachu samobójczego, którego dokonała 30-letnia urzędniczka kuratorium szkolnego, nauczycielka Janina Drzewiecka.

Była ona sublokatorką p. Jaźwieckiego, urzędnika Banku Rolnego. Gospodarze przebywają obecnie na wakacjach. Wczoraj do Drzewieckiej przybyła jej koleżanka. Do zamkniętych drzwi wejściowych przyczepiona była karteczka następującej treści:

— Nie ma mnie w domu, wyszłam na miasto. Proszę nie stukać.

Przybyła poczuła silny zapach gazu, wobec czego wezwała dozorcę. Wyłamano drzwi i stwierdzono, że Drzewiecka leży bez życia w swym pokoju. Kurek gazowy był odkręcony.

Desperatka przygotowała się do swego rozpaczliwego czynu, uszczelniając wszystkie drzwi i okna. Nie pozostawiła ona żadnych listów, w których wyjaśniłaby powód swego kroku.

Nasz reporter zanotował...

We wsi Cyganka tuż pod Łodzią, po spożyciu większej ilości spirytusu skażonego zatruł się ciężko 49-letni Stanisław Czajkowski. Lekarz pogotowia orzekł stan ciężki i skierował denata do szpitala przy ul. Drewnowskiej.

• • •

Na ul. Rokicińskiej potrącony został przez samochód 12-letni Tadeusz Makowski, zamieszkały przy ul. Zagajnikowej 86. Chłopiec odniósł obrażenia ogólne i został przewieziony w karetce pogotowia do domu.

• • •

W składzie żelaza firmy Julian Glas przy ul. 11 Listopada 107 podczas ładowania belek żelaznych doznał zmiażdżenia stopy spadającą belką 37-letni Stanisław Więcławski, robotnik, zamieszkały na posesji firmy. Lekarz pogotowia orzekł ciężkie uszkodzenie i skierował poszkodowanego do szpitala.

• • •

Na robotach kanalizacyjnych przy ul. Kątnej poparzył się roztopionym ołowiem robotnik Marian Walczak, zamieszkały przy ul. Pabianickiej 51. Poszkodowany został przewieziony w karetce pogotowia do szpitala.

• • •

Na ul. Rzgowskiej powracający w nocy 28-letni Roman Pasterczak, zamieszkały przy ul. Orkana 37, napadnięty został przez 2 osobników, którzy zadali mu szereg ran kłutych i, pozostawiwszy rannego, zbiegli.

Rannego opatrzył lekarz pogotowia i przewiózł do szpitala w stanie ciężkim.

• • •

Na posesji mieszkalnej Perla i Birencwaiga przy ul. Południowej 12 w czasie rozgrzewania smoły w kotle nastąpił pożar.

Ogień rozniósł się po podwórzu, wywołując panikę wśród licznych mieszkańcóy dwupiętrowego domu.

Na ratunek wezwano 4 pluton straży pożarnej, który po półgodzinnej pracy ogień ugasił. Straty nieznaczne.

Z tej samej przyczyny wybuchł pożar na posesji przy ul. Łąkowej 16 i został ugaszony przez 6 pluton straży po półgodzinnej akcji.

• • •

Na podwórzu przy ul. Mazurskiej 14 w czasie gonitwy za gołębiami na dachu komórki spadł z wysokości 4 metrów 16-letni Stefan Gralewski, odnosząc złamanie prawego przedramienia. Rannego opatrzył wezwany lekarz pogotowia i przewiózł do szpitala.

• • •

Chaim Rotbain, zamieszkały przy ul. Kilińskiego 4, zameldował, że z jego mieszkania skradziono rzeczy wartości 200 zł.

• • •

Z mieszkania Mojżesza Morawca przy ul. Żwirki 8 nieznani sprawcy skradli radioaparat oraz inne przedmioty wartości 400 zł.

Tomasz Maciejewski, zamieszkały przy ul. Rokicińskiej 11 zameldował, że na przystanku tramwajowym przy zbiegu ul. Rokicińskiej i Podrzecznej nieznani sprawcy skradli mu paczkę z towarem wartości 150 zł.

We wszystkich wypadkach policja zarządziła dochodzenie.

Rozmaitości ze świata

—o—

OGIEŃ PRZYCZYNĄ POWODZI

Normalnie przyczyną powodzi są zbyt silne opady atmosferyczne. Od tej zasady jest jednak wyjątek, spotykany na Islandii, gdzie przyczyną ostatnich powodzi była działalność wulkanów. Wyniki prac naukowych, przeprowadzonych przez dra Nielsena z Kopenhagi, wykazały, że obie, największe w dziejach Islandii powodzie, które miały miejsce w ostatnich latach, spowodowane zostały erupcjami lawy, w dawno wygasłych wulkanach, pokrytych lodowcami. Masy lawy, w zetknięciu z olbrzymiemi zwałami lodu, spowodowały powódź, której napór wód w rzekach i wezbranych strumieniach wyraził się fantastyczną cyfrą bilioną metrów sześciennych. Lawa pod wpływem chłodzącego działania mas lodowych stężała w okrągłe skalne twory. Podobne skały spotkać można także w licznych górskich okolicach europejskich, co nasuwa przypuszczenie, że powstały one na skutek wybuchów wulkanicznych w okresie lodowcowym.

CAVOUR I ZBIERACZ ODPADKÓW

Sławny włoski mąż stanu, Caour, wracając kiedyś późną nocą z ministerstwa do domu, spotkał zbieracza odpadków od cygar.

— Jak tam interesy? — zapytał go żartobliwie.

— Nie bardzo — odparł zbieracz. — Zdaje się, że panowie palą teraz cygara tak długo, aż niedopałek zaczyna ich piec w usta, potem dopiero odrzucają go. Dlatego też niedopałki, które zbieram, są coraz krótsze.

Cavour, który był wielkim amatorem cygar i lubił również wypalać je możliwie aż do końca, wyjął monetę 5-frankową i, podając ją zbieraczowi, rzekł:

— Weźcie to, bo i ja przyczyniam się do niepowodzenia waszych interesów.

RESTAURACJA Z WRÓŻBAMI.

W Nowym Jorku cieszy się dużym powodzeniem restauracja „Chicken Coop", znana z potrawki z kur. Właściwą jednak atrakcją tego zakładu jest osobliwa reklama. Na szyldzie restauracyjnym widnieje napis: „Przepowiadamy naszym klientom przyszłość, gdy zjedzą i zapłacą". Istotnie w restauracji urzęduje sześć wróżbiarek, które przepowiadają przyszłość na żądanie. Każda z wróżek posługuje się innym systemem: jedna wróży z fusów po kawie, druga z resztek herbaty, trzecia z kuli kryształowej, czwarta z ręki, piąta z kart, szósta wreszcie hypnotyzuje. Atrakcja wróżebna przyciąga, rzecz prosta, nie tylko amatorów dobrej kuchni, tak, iż lokal jest często przepełniony po brzegi.

O CZYM SIĘ MÓWI, ALE NIE PISZE.

Pomimo, że w prasie angielskiej coraz częściej mówi się o „promieniach śmierci", które zostały wynalezione przez „Scientific Research Committee" i które jakoby mogą zatrzymać każdy samolot i każdy wehikuł opatrzony w motor, ministerstwo lotnictwa uważa, że nie ma lepszej obrony nad działa przeciwlotnicze budowane przez szwedzką fabrykę Bofors AB, wyrzucające 250 pocisków na minutę o wielkiej sile wybuchowej.

• • •

Juliusz Streicher, wydawca pisma „Der Stürmer" na publicznym meetingu powiedział między innymi: „Był w Anglii pewien wielki żyd, Disraeli, który został premierem a następnie otrzymał szlachectwo i nazywał się potem lord Gladstone". Bardzo się z tego powiedzenia cieszyli zagraniczni dziennikarze, gdyż do prasy niemieckiej nie dostała się ta rewelacja.

SZPITALNICTWO W CZECHOSŁOWACJI.

W całej Czechosłowacji znajduje się łącznie z prywatnymi sanatoriami i lecznicami — 426 szpitali, dysponujących liczbą 79.152 łóżek. Zakłady te są obsługiwane przez 2304 lekarzy i 8957 pielęgniarzy. W ciągu roku przewija się przez szpitale okrągło 860.000 chorych.

Na fali radiowej

FRANCUSKA PIANISTKA GRA W POLSKIM RADIO.

Wszyscy radiosłuchacze, którzy interesowali się żywiej tegorocznym Konkursem im. Chopina, pamiętają młodą francuską pianistkę, Colette Gaveau. Artystka ta zwróciła uwagę swym talentem i wysokim poziomem gry, zdobywając zaszczytne miejsce wśród konkursowiczów. Dnia 19-go sierpnia o godz. 22.00 p. Colette Gaveau wystąpi przed mikrofonem Rozgłośni Warszawskiej, dając w ten sposób możliwość dokładniejszego poznania jej talentu. W programie utwory Debussy'ego, Brahmsa, Scarlattiego i Paradisiego.

SYMFONIA BEETHOVENA „PASTORALNA" PRZEZ RADIO.

Jedyna symfonia Beethovena, która nosi pewne cechy programowe, to symfonia VI tak zw. „Pastoralna". Nazwa pochodzi od nastroju tego dzieła, jego treści, opiewającej idylliczne życie wieśniaka. Symfonię tę nadaje Polskie Radio z płyt dnia 19-go sierpnia o godz. 16.15 dyrygowana przez Feliksa Weingartnera.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 19 sierpnia 1937 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Symptomy poprawy

Szersza publiczność dowiaduje się o **zwyżce kursowej walorów** naogół z przekonaniem , że ma przed sobą tylko grę giełdową. Ten pogląd **nie wydaje się zupełnie usprawiedliwiony** rzeczywistem rozwojem rynku pieniężnego.

Na przełomie roku ubiegłego zarysował się **napływ wkładów do banków** o intensywności mało dotąd u nas widzianej. Ten napływ trwał dalej w ciągu tego roku. Przez półrocze liczone od grudnia ub. r. przyrost wkładów wyniósł nie wiele mniej niż 350 milionów. Coprawda w tej cyfrze poważną rolę stanowią **lokaty skarbu w jego bankach,** w dużej części zapewne pochodzące zzewnątrz: z pożyczki francuskiej. Ale i z uwzględnieniem tego elementu — tempo narastania **wkładów ocenić wypada jako wyjątkowo żywe.**

Z wiosną tempo ta opada, co pozostaje w niewątpliwym związku z sezonem produkcyjnym. Ale — wbrew przewidywaniom pesymistycznym — **ożywienie produkcyjne nie odciąga nagromadzonych wkładów.** Wolno wnioskować, że odbywa się w bardzo dużym stopniu drogą samofinansowania przemysłu i handlu.

Banki zachowują nader wysoki stan płynności, czego na wypadek ożywienia konjunkturalnego nie łatwo się można u nas było spodziewać. Cyfra kredytów Banku Polskiego pomimo ożywienia pozostała **niska, nie wyższa niż w czasie ostrej depresji.** Nie wskutek polityki sztucznego jej tłoczenia ale najoczywiściej dlatego, że ponad potrzebę płynne **banki rezygnowały z pomocy redyskontowej banku emisyjnego:** mogą sobie na to pozwolić. Nie potrzeba żadnego wysiłku argumentacyjnego, aby przekonać, **iż swoboda kredytowo-emisyjna Banku Polskiego w obecnej dobie jest najlepszym puklerzem ochronnym dla waluty.** Nawet wykazywane od paru miesięcy saldo ujemne bilansu handlowego nie pogarsza pozycji walutowej Banku, bo — abstrahując od ograniczeń transferowych — **rozwój sytuacji rynku pieniężnego wywołuje detezauryzację** i Bank skupuje sporo kruszczu oraz dewiz z wolnego rynku krajowego. To więc, co widzimy, **to symptomy strukturalnej poprawy na rynku polskiego kapitału pieniężnego.** Tylko zdeklarowani optymiści mogli sobie taki rozwój sytuacji wyobrazić.

Szkicując rzeczy w ten sposób, nie chcemy wcale twierdzić, jakoby to, o czym mówiliśmy, w sposób wyłączny rozstrzygało o przebiegu dalszego cyklu koniunktury. **Utrzymanie się w rozsądnych i usprawiedliwionych granicach inwestycji jest m. in. czynnikiem nader doniosłym.** Inwestycje publiczne — dopisują całkowicie. Tymczasem — jak zewsząd słychać — z prywatnych — inwestycje mieszkaniowe wygasają, a nie **równoważą ich spodziewane inwestycje przemysłowe;** spóźniami się zapewne z tworzeniem dla tych ostatnich wystarczającego systemu podniet (podatkowych i in.), a to nie pozostaje bez wpływu na kształtowanie się sytuacji konjunkturalnej.

Dr. A. Z..

Transporty na Daleki Wschód

n'e będą ubezpieczane

Związek niemieckich towarzystw ubezpieczeń transportowych podał do wiadomości, że **hamburski związek towarzystw ubezpieczeniowych postanowił nie ubezpieczać ładunku do krajów Dalekiego Wschodu** od szeregu niebezpieczeństw. Jeżeli polisa ubezpieczeniowa ma nadal uwzględniać te niebezpieczeństwa, musi być zawarta specjalna umowa, pociągająca za sobą oczywiście dla eksportera lub towarzystwa transportowego **dodatkowe koszty.**

Kontrola importu odpadków

w rękach samorządu gospodarczego? — Projekt reformy prawa celnego

Min. Skarbu opracowało **projekt reformy prawa celnego** i rozesłało go obecnie samorządowi gospodarczemu do zaopiniowania. Projekt wprowadza do dotychczasowej ustawy celnej szereg zmian, idących przeważnie **po linii ułatwień i uproszczeń w stosowaniu obowiązujących obecnie przepisów celnych.** M. in. projektowane zmiany przewidują przedłużenie terminu, w jakim muszą być uiszczone należności celne — z obecnych 14 — **do 30 dni.**

Bardzo ważnym postanowieniem projektowanej noweli jest przepis, **rozszerzający uprawnienia min. skarbu do przekazywania izbom przemysłowo-handlowym niektórych czynności, zastrzeżonych dotychczas urzędom celnym.** W pierwszym rzędzie chodziłoby tu zapewne o przekazanie izbom szeregu uprawnień **z zakresu kontroli celnej,** a więc kontroli nad wykorzystaniem ulg celnych, kontroli obrotu uszlachetniającego i t. p.

Punkt ten może mieć specjalne znaczenie dla Łodzi, nie jest bowiem wykluczone, iż po wprowadzeniu reformy prawa celnego w życie **aktualna stałaby się sprawa przekazania łódzkiej Izbie Przemysłowo-Handlowej m. in. kontroli nad importem szmat i odpadków bawe[...] nych,** która to kontrola powoduje o[...] nie — jak wiadomo — dość często [...] porozumienia między importerami i [...] dzami celnymi.

Zdaniem zarówno samorządu j[...] organizacyj gospodarczych przej[...] przez Izbę funkcyj kontrolnych w o[...] wianym zakresie byłoby celowe jed[...] w wypadku **zliberalizowania same[j] sady kontroli, jak i pozostawienia [...] odpowiednio szerokiej samodzieln[ości].**

W tym też duchu mają być opraco[wane] wnioski dla Min. Skarbu.

Indie reflektują na polskie tekstyli[a]

wysokich gatunków.—Minister indyjski o zacieśnieniu stosunkó[w] handlowych między obu krajami

Jak donosiliśmy na innym miejscu, w Warszawie bawił **minister handlu i komunikacji Indyj Brytyjskich, sir Muhamed Zafrullah Khan,** który przeprowadził rozmowy z wiceministrem Rose na temat **zacieśnienia stosunków handlowych między Polską i Indiami.**

W toku narady ustalono, iż odpowiednie organizacje eksportowe polskie przeprowadzą **badania możliwości powiększenia obrotów między obu krajami,** poczem wyniki tych badań przesłane będą stałemu komisarzowi Indyj Brytyjskich, rezydującemu w Hamburgu.

Spodziewany jest poza tym w ciągu miesięcy zimowych **przyjazd komisarza Indyj do Polski,** celem bezpośredniego omówienia i opracowania konkretnego planu wzmożenia wymiany polsko-indyjskiej.

***

Przed wyjazdem z Polski min. Khan udzielił prasie wywiadu, w którym omówił sprawę pogłębienia stosunków handlowych między Polską i Indiami.

Min. Khan podkreślił, iż **Polska jest już znacznym odbiorcą towarów indyjskich, natomiast Indie zakupują jeszcze zbyt mało towarów polskich, które na rynkach indyjskich mogą znaleźć duży rynek zbytu.**

Kupcy obu krajów znają się bardzo nie wiele, nie utrzymując bezpośrednich stosunków handlowych i posługując się przeważnie pośrednikami obcych narodów, którzy z pośrednictwa tego ciągną wielkie zyski. **Nawiązanie stosunków bezpośrednich między światem kupieckim Polski i Indii** miałoby ważne [zna]czenie dla zacieśnienia węzłów [...]wych tym bardziej, że oba kraje w [wy]mianie handlowej między sobą nie [kon]kurują, lecz przeciwnie, **doskonale [się] uzupełniają.**

Surowce indyjskie jak **juta, baw[ełna], herbata, kawa, niektóre gatunki d[...] kość słoniowa, wyroby mosiężne,** [...] **bie, nasiona oleiste,** są towarami, [które] na rynku polskim znajdą chętnych [od]biorców.

Indie natomiast wykazują zapo[trze]bowanie na fabrykaty przemysłow[e, ma]szyny **tekstylne,** pługi i maszyny [...]cze, lokomotywy, **wysoko wartośc[iowe] wyroby tekstylne,** wyroby przem[ysłu] drzewnego oraz ciężkiego przem[ysłu] hutniczego, jak np. rury i szyny.

Ważnym problemem do rozwią[zania] jest także **problem bezpośredniej ko[mu]nikacji morskiej.** Należałoby uwzg[lędnić] konieczność **zatrzymywania się w [nie]których portach indyjskich okrętów [re]gularnej linii, łączącej Daleki Ws[chód] z Gdynią.** W dalszej przyszłości [gdy] wymiana towarowa dojdzie do po[waż]niejszych rozmiarów, można byłoby myśleć o utworzeniu **specjalnej lini[i pol]sko-indyjskiej.**

Ceny bawełny stabilizują się

Czy nastąpi wzmocnienie tendencji?

Od kilku dni zarówno na giełdzie bawełnianej w Nowym Yorku, jak i na giełdach liverpoolskich notowana jest **tendencja względnie stała.** Kursa ulegają minimalnym tylko wahaniom zarówno w kierunku zwyżkowym, jak i zniżkowym.

Zdaniem tutejszych najpoważniejszych agentów bawełnianych, **sytuacja ogólna na światowych rynkach bawełnianych jest nadal zupełnie niewyjaśniona i wybitnie wyczekująca.** W dalszym ciągu trudno się w tej chwili jeszcze zorientować, jak ostatecznie ukształtują się wszystkie kursy. Przeważa jednak pogląd, iż obecnie nie ma obiektywnych danych, które pozwolałyby przypuszczać, iż nastąpi osłabienie tendencji. Wobec tego, że **zapotrzebowanie na bawełnę na rynkach światowych wzrasta,** panuje raczej przekonanie, że już w najbliższym czasie **tendencja ulegnie wzmocnieniu,** co znowu winno spowodować zwyżkę kursów.

Brazylia przeciwna handlowi kompensacyjnemu

Ujemne wyniki umowy wymiennej niemiecko-brazylijskiej

Z okazji toczących się rozmów gospodarczych między Brazylią i Stanami Zjednoczonymi, brazylijski minister skarbu udzielił prasie wywiadu, w którym wyraził poglądy na **formy handlu zagranicznego Brazylii.**

Minister podkreślił przede wszystkim, że **Brazylia jest przeciwna dwustronnym obrotom handlowym,** które krępują wogóle swobodny rozwój stosunków handlowych między kontrahentami.

Jako przykład przytoczył minister **obroty handlowe niemiecko - brazylijskie, które są dla Brazylii niekorzystne.**

Wprawdzie z krajami, które operują tylko w ramach dwustronnego handlu kompensacyjnego, **handel ten będzie prowadzony nadal,** ale tylko w ramach dotychczasowych — **dalsze rozwijanie go nie odpowiada bowiem gospodarczym interesom Brazylii.**

Uprawa bawełny w Jugosławii

Pół miliona kg. własnego surowca

Rząd jugosłowiański forsuje ostatnio bardzo wydatnie uprawę bawełny. Tereny zajęte pod uprawę tego surowca uległy wydatnemu zwiększeniu i w bieżącym roku wyniosą **około 3.000 hektarów** W szczególności w Południowej Serbii tereny uprawne zostały zwiększone bardzo poważnie, przy czym nadmienić należy, że ostatnio w Południowej Serbii założone zostały plantacje bawełny **przez fabrykę Bata.** Również i w północnych częściach kraju, a zwłaszcza w **dawnym Czarnogórzu uprawa bawełny poczyniła olbrzymie postępy.**

Surowiec zasiany w r. b. pod względem gatunkowym przedstawia się **pierwszorzędnie, co pozwala przewidywać stosunkowo duże zbiory.** Rozmiary tych zbiorów oczekiwane są w granicach **około pół miliona kg. bawełny.** Prace realizowane w tej dziedzinie przez rząd zmierzają do tego, **aby 60 proc. zapotrzebowania przędzalń krajowych można było pokrywać własnym surowcem bawełnianym.**

Wzrost produkcji [l]nu w Polsce

Wtych dniach rozpoczęto [...] wszędzie sprzęt lnu. W rejonie p[...] nym, moczeńcowym i baranowi[ckim] spodziewany jest dobry urodzaj. [W rejo]nie wołożyńskim urodzaj jest nieco [gor]szy, zaś w hoduciskim średni. W in[nych] dzielnicach kraju **urodzaj był j[ednak] gorszy.** Różnice urodzajów tłumacz[ą] nierównomiernością opadów w róż[nych] rejonach oraz niejednoczesnym [roz]częciem zasiewów. W kołach fachow[ych] twierdzą, iż mimo to **ilościowo ur[odzaj] będzie wyższy, niż w latach pop[rzed]nich.**

Przędzalnie austriackie

obniżają ceny przędzy

Przędzalnie austriackie obni[żyły] **znowu ceny przędzy bawełnianej,** a [mia]nowicie ceny przędzy „macco“ o 10 [...] przędzy amerykańskiej i surat o 6 [...] środkowo-amerykańskiej i bengal o 3 [...] na kg.

Polskie wyroby wełnian[e]

na wyspach Malajskich

Wartość eksportu polskiego do M[ala]jów Brytyjskich **wzrosła w r. 1936 w [sto]bec wartości z roku 1935 o 50 proc.** S[ze]reg artykułów zostało na ten rynek do[pie]ro wprowadzonych, przy czym [...]wy utrzymały charakter stałych. Z [po]śród artykułów tych wymienić należ[y] [...] szynki w puszkach, wędliny, [...] sery, **wyroby z wełny** i t. p.

Giełda pieniężna

—o—

Warszawa, 18 sierpnia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy pieniężnej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza przy obrotach zwiększonych. Notowano: Amsterdam 292.05, Bruksela 89.20, Londyn 26.30, N. York 5.28,88, N. York kabel 5.29,13, Paryż 19.88, Praga 18.44, Sztokholm 136.15, Zurych 121.60. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5,27, kanadyjskie 5.26 i pół, floreny holenderskie 291.05, franki francuskie 19.81, szwajcarskie 121.10, funty angielskie 26.31, palestyńskie 26.05, belgi belgijskie 88.96, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 16.80, duńskie 117.25, norweskie 131.95, szwedzkie 135.50, liry włoskie 23.60, szylingi austr. 98.50, marki fińskie 11.20, marki niemieckie 134, niemieckie srebrne 146.

AKCJE. Dla akcyj tendencja była słabsza przy obrotach niewielkich. Notowano: Bank Polski 105, Częstocice 34, Węgiel 23.75, Lilpopy 80, Modrzejów 8.75, Starachowice 31.50—, Haberbusch 40—39.75. Za akcje Żyrardów chciano płacić 61.50 (uchwalona dywidenda w wysokości 12 proc., będzie płatna począwszy od 2-go września r. b.).

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita przy obrotach zwiększonych 4 i pół proc. poż. wewnętrzna. Notowano: 3 proc. inwest. I em. 68.50, seria II em. 82.75, 4 proc. dolarowa 39.25—39.40, 4 proc. konsolidacyjna 58.50, 4 i pół proc. wewn. 57—57.25, 7 proc. listy funtowe przemysłu polskiego 70, 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 56.50—56.38, 5 proc. nowe 62.50, 5 proc. m. Łodzi nowe. Tranzakcje dokonane, a nie notowane: konwers. 61, drobne odcinki 59, 4 i pół poznańskie seria L. 56.75, 5 proc. W—wy 63.75—64, kupon od 8 procentowych T.K.Z. — 23.05.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: poż. inwestycyjna I-ej em. 70.00—, poż. inwestycyjna II-ej em. 69.00—68.50, dolarówka 39.25—39.00, poż. konsolidacyjna grube 58.50—58.25, poż. konsolidacyjna drobne —58.00, pożyczka wewnętrzna 57.50—57.25, oblig. m. Łodzi 54.00—53.50, Bank Polski 107.00. Tendencja utrzymana.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: pszenica 31.75—32.00, mąka pszenna II gat. 30—65 proc. 38.50—39.50, mąka pszenna II gat. A. 50—65 proc. 36.00—37.00, mąka pszenna III gat. 65—70 proc. 34.00—35.00, otręby pszenne grube 16.25—16.75. Reszta notowań bez zmiany.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

NOWY JORK. Loco 10.56, wrzesień 10.26, październik 10.31, listopad 10.22, grudzień 10.25—, styczeń 10.29, luty 10.33, marzec 10.38, kwiecień 10.41, maj 10.44, czerwiec 10.46, lipiec

NOWY ORLEAN. Loco 10.45, październik grudzień 10.32, styczeń 10.31, marzec 10.43, maj 10.49, lipiec 10.51.

LIVERPOOL. Loco 5.91, sierpień 5.74, wrzesień 5.75, październik 5.76, listopad 5.76, grudzień styczeń 5.80, luty 5.82, marzec 5.84, kwiecień 5.86, maj 5.88, czerwiec 5.89, lipiec 5.90, sierpień 5.90, wrzesień 5.91, październik 5.92.

EGIPSKA. Loco 9.19, wrzesień 8.77.

UPPER. Loco 8.79, wrzesień 7.46, październik listopad 6.91, styczeń 6.90, marzec 6.92, maj lipiec 6.94.

BREMA. Loco 12.98 październik 11.31, grudzień 11.23, styczeń 11.32, marzec 11.64, maj lipiec 11.72.

ALEKSANDRIA. Sakell. Listopad 16.60, styczeń 16.56, marzec 16.51. Ashmouni: sierpień 12.94, październik 12.18, grudzień 12.20, luty 12.31, kwiecień 12.42 czerwiec 12.45.

———

Rekordowa produkcja żelaza w Anglii

Wytwórczość żelaza w Anglii w lipcu b. r. była najwyższa od 1920 r. i wynosiła 729.300 t., produkcja stali surowej osiągnęła w lipcu r. b. ...200 t., wobec 1.106.400 t. w czerwcu b. r. i ...100 t w lipcu roku ubiegłego.

Zmniejszenie się wytwórczości stali w porównaniu z czerwcem r. b. tłumaczy się urlopami robotników w Szkocji i w związku z tym częściowym unieruchomieniem hut na tym terenie. W przeciwnym wypadku wytwórczość stali w lipcu byłaby znacznie wyższa, niż w poprzednim miesiącu.

Rewizja struktury eksportu polskiego do Francji

...odbędzie się w Warszawie pierwsze posiedzenie polsko-francuskiej mieszanej komisji ..., powołanej do życia na mocy układów ... między Polską a Francją dnia 22-go ... b. r. Komisja ta zbada dotychczasowe rozmiary i wykonanie wzajemnej wymiany handlowej.

W handlu zagranicznym Polski z Francją obowiązuje, jak wiadomo, stosunek 100:80, t. zn., że wartość przywozu francuskiego do Polski ma wynosić o 20 procent mniej od podobnej wartości eksportu polskiego do Francji. — Mieszana komisja rozpatrzy więc, czy równowaga ta jest utrzymana, a następnie — jakie kontyngenty należałoby ewentualnie podnieść, a jakie zmniejszyć.

P. Prezydent R. P. przybył do Wisły

na święto Tygodnia Gór.—Uroczyste powitanie Głowy Państwa przez władze i ludność

Katowice, 18 sierpnia.

Dziś przejeżdżał przez Katowice pociągiem nadzwyczajnym **Pan Prezydent R.P. wraz ze swym otoczeniem do Wisły na uroczystości Tygodnia Gór.**

Pociąg przybył do Katowic o g. 8 rano. Po 10 minutowym postoju ruszył w dalszą drogę do Wisły.

O g. 9.20 pociąg przybył do Bielska, gdzie P. Prezydenta oczekiwali na dworcu starosta mgr. Bocheński, komendant powiatowy policji nadkom. Włosek i in. Po 15 minutach pociąg ruszył w dalszą drogę.

O g. 10.40 pociąg przybył do Wisły. P. Prezydent wyszedł z pociągu wraz z Małżonką, w otoczeniu członków domu wojskowego, kapelana przybocznego ks. Humpoli i córki wicemin. Bobkowskiej.

Na dworcu powitał Dostojnych Gości wojewoda śląski dr. Grażyński, przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych a więc starosta Plackowski, płk. Witożeniec w zastępstwie gen. Łuczyńskiego, komisarz gminy Wisła Miednik, z ramienia komitetu Tygodnia Gór naczelnik dr. Robel, prof. Walery Goettel i in.

Wzdłuż drogi ustawiły się grupy regionalne Śląska, huculi, łemkowie i in. witając okrzykami Dostojnych Gości. Na dworcu przygrywała orkiestra góralska. P. Prezydent przybył do Wisły w charakterze prywatnym i bezpośrednio z dworca udał się do zameczka. W niedzielę P. Prez. będzie obecny na uroczystościach Tygodnia Gór.

Konkurencja dla kupiectwa

Zw. Izb przeciwko uprawianiu handlu przez pracowników kolejowych

Związek Izb Przemysłowo - Handlowych podjął niedawno badania nad reformą taryfy osobowej. Chociaż badania te nie są ukończone i potrwają zapewne czas dłuższy, Związek Izb już obecnie przedstawił Ministrowi Komunikacji szereg wniosków co do załatwienia najbardziej jego zdaniem pilnych spraw, związanych z ruchem pasażerskim, w interesie usprawnienia obrotu hadlowego.

M. in. Związek Izb wskazał, iż małe składy pociągów osobowych (dalekobieżnych) i pospiesznych na głównych magistralach kolejowych powodują w konsekwencji dość częste przeciążenie ich pasażerami tak, że znaczna ilość podróżnych, nie mogąc znaleźć miejsca siedzącego w klasie im przysługującej, zmuszona jest do zajmowania miejsc w korytarzach. Zw. Izb uważa, iż w tym wypadku pasażerowie winni mieć prawo do zajmowania miejsca w klasie wyższej.

W dalszym ciągu Zw. Izb zwrócił uwagę na zabieranie przez pasażerów nadmiernego bagażu.

Wreszcie Zw. Izb podniósł, iż od dłuższego czasu sfery handlowe stwierdzają, iż szereg pracowników państwowych, w szczególności kolejowych, opłacających bilety przejazdu wedle taryfy ulgowej, trudni się nielegalnym handlem i pośrednictwem handlowym, tudzież przewozi towary przeznaczone na sprzedaż, odciągając w ten sposób klientów przedsiębiorstw handlowych miast z krzywdą dla kupiectwa osiadłego. Uważając stan ten za objaw nader niezdrowy, Związek Izb zwrócił się do Ministerstwa z prośbą o wydanie rygorystycznych zarządzeń, zakazujących przewozu towarów pracownikom kolejowym.

Podobnie jak z przewozem artykułów pierwszej potrzeby, przedstawia się sprawa handlu deputatami węglowymi, otrzymywanymi przez pracowników kolejowych po niskiej cenie. Pracownicy kolejowi spieniężają swe deputaty osobom prywatnym po cenie o wiele niższej od cen, pobieranych za węgiel przez opałowe sklepy detaliczne, konkurując w ten sposób nawet ze składami hurtowymi.

Rząd niemiecki skonfiskował

majątek organizacji paneuropejskiej na terenie Rzeszy

Berlin, 18 sierpnia.

(PAT) Władze niemieckie zarządziły konfiskatę wszystkich majątków i kapitałów organizacji Paneuropejskiej na terenie Rzeszy.

W kołach poinformowanych zarządzenie to tłumaczą tym, że „Paneuropa" jako organizacja o charakterze wybitnie międzynarodowym jest sprzeczna z zasadami totalnego państwa niemieckiego. Jako dalszy powód podają fakt, że „Paneuropa" oraz jej kierownik hr. Coudenhove-Kallegri znajduje się pod silnym wpływem organizacyj żydowskich.

Odpowiedź rządu włoskiego

na ankietę sekretarza stanu Hulla

Rzym, 18 sierpnia.

(PAT) Odpowiedź włoska na deklarację Hulla w sprawie utrzymania pokoju, podkreśla wielką doniosłość zasad zawartych w deklaracji amerykańskiej.

Rząd włoski oświadcza, że gotów jest poprzeć wszelkie usiłowania mogące doprowadzić do pacyfikacji ogólnej oraz do odbudowy gospodarczej świata. W konsekwencji rząd włoski traktuje z sympatią każdą inicjatywę, zmierzającą do osiągnięcia tego celu przez ograniczenie zbrojeń, międzynarodowe porozumienie gospodarcze oraz nie mieszanie się do wewnętrznych spraw innych państw.

Rząd włoski gotów jest również ustosunkować się przychynie do każdej innej propozycji zdolnej zapewnić osiągnięcie wspomnianego celu.

Rozbitków zatopionego statku hiszpańskiego

przywieziono do portu w Algierze

Algier, 18 sierpnia.

(PAT) Przybył wczoraj do portu w Algierze statek angielski „City of Wellington" i wyładował 23 ludzi, uratowanych spośród załogi rządowego transportowca hiszpańskiego „Conde Abasolo", zatopionego 13 sierpnia o godz. 20.30 w odległości 100 mil od wybrzeża Tunisu i 75 mil od wybrzeży sycylijskich.

Statek hiszpański zatopiony był przez kontrtorpedowiec nieznanej przynależności państwowej. 18 ludzi załogi zginęło. Spośród 18 zaginionych, część zginęła od wybuchu, część zaś zginęła wraz z łodzią ratunkową. „City of Wellington", po wyładowaniu uratowanych marynarzy hiszpańskich, odszedł do Hawru.

Wstążki i trykoty... ze szkła

Pomyślne wyniki doświadczeń przy wyrobie przędzy szklanej

Rzym, 18 sierpnia.

(PAT) Prasa włoska donosi o pomyślnych wynikach uzyskanych przy doświadczalnej produkcji przędzy ze szkła, której zdołano nadać potrzebną giętkość i miękkość.

Wyroby z przędzy szklaneaj w postaci sznurków, wstążek i trykotów są całkowicie odporne na ogień i kwasy. Również czyszczenie i wywabianie plam z tkanin szklanych nie nastręcza trudności.

Obecne studia techniczne, prowadzone nad przędzą szklaną, zmierzają do nadania jej większej elastyczności. Doświadczenia uzyskane przy mięszaniu przędzy szklanej ze sztucznym jedwabiem dały, jak zapewnia prasa włoska, rezultaty bardzo dobre.

Przez usuwanie krzywd społecznych — do jedności i siły narodowej

Bilans Banku Polskiego w lipcu

Warszawa, 18 sierpnia.

W Banku Polskim w lipcu r. b. zapas złota — w porównaniu z miesiącem poprzednim — powiększył się o 4,0 mil. zł. do 426,8 mil. zł., natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 1,7 mil. zł. do 29,9 mil. zł.

Portfel wekslowy wzrósł o 8,5 mil. zł. do 530.0 mil. zł., portfel zdyskontowanych biletów skarbowych powiększył się o 14,0 mil. zł. do 48,6 mil. zł., natomiast stan pożyczek zabezpieczonych za stawami spadł o 16,3 mil. zł. do 25,5 mil. zł. W rezultacie ogólna suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 6,2 mil. zł. do 604,1 mil. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu obniżył się o 19,9 mil. zł. do 21,3 mil. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania Banku uległy zmniejszeniu o 25,9 mil. zł. do 230,2 mil. zł.

Obieg biletów bankowych wzrósł o 29,5 mil. zł. do 1.019,0 mil. zł. Pokrycie złotem wynosi na 31 lipca 37.14 proc.

Lindbergh osiedli się w Bretanii

Paryż, 18 sierpnia.

(PAT) „Le Journal" donosi, że słynny lotnik amerykański Lindbergh, który ostatnio kilkakrotnie odwiedzał Bretanię, przebywając w posiadłości słynnego uczonego dr. A. Carella, z którym współpracuje nad zagadnieniem mechaniki działania serca ludzkiego, zamierza osiedlić się na stałe w Bretanii.

Według informacji dziennika, Lindbargh prowadzić ma rokowania o nabycie małej pięknej wysepki Ile Milio, położonej naprzeciw słynnej miejscowości kąpielowej Trebeurden.

Głodówka książąt afgańskich

Allahabad, 18 sierpnia.

(PAT). Dwaj książęta afgańscy Sarder Mohamed Umarkhan i Sardar Sarwarkhan, którzy są więźniami stanu w Indiach brytyjskich, rozpoczęli strajk głodowy celem zamanifestowania swego niezadowolenia z powodu niedostatecznej wysokości sum, przeznaczonych na utrzymanie i wychowanie ich dzieci.

Komendant żandarmerii jugosłowiańskiej

ofiarą katastrofy samochodowej

Białogród, 18 sierpnia.

(PAT) Około godz. 14-ej przy przejeździe kolejowym na linii Białogród—Serajewo, niedaleko miejscowości Uzice samochód wiozący komendanta żandarmerii Naumowicza z żoną i dwoma synami oraz płk. Bojicza, wpadł na pociąg.

W wyniku zderzenia samochód wpadł do rzeki i wszystkie osoby, poza szoferem odniosły ciężkie rany, tak, że jest jedynie słaba nadzieja utrzymania ich przy życiu. Rannych przewieziono do szpitala w Uzicach.

Jedyne kino dźwiękowe w ogrodzie „RAKIETA"
Sienkiewicza 40 tel. 141-22
Dziś i dni następnych!

Paweł Hörbiger w roli JOH. STRAUSSA
Najmelodyjniejszy przebój Wiednia
Walc nad Newą
Film mówiony i śpiewany po niemiecku
Początek w dni powszednie o godz. 4-ej pp. a w niedziele i święta o 12-ej.
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

„OLLA-CRISTALLIN" to rewelacja!

PRYWATNE KOEDUKACYJNE KURSY HANDLOWE
I. Mantinbanda
w ŁODZI, ul. PRZEJAZD Nr. 12. Telef. 157-91
Wykłady rozpoczną się 2-go września 1937 roku ogólna zbiórka wszystkich grup o godzinie 7-ej wieczór.
Zapisy przyjmuje i bliższych informacji udziela Kancelaria kursów (Przejazd 12) codziennie od godziny 11—1 pp. i od godziny 4—8.
Kierownik kursów I. MANTINBAND

Proszek od BÓLU GŁOWY — Dr. B. ...
KOWALSKINA — Chronię się, chronię
PRZY PRZEZIĘBIENIU, GRYPIE i KATARZE

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.
Centralna lecznica zębów
I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1.
Własne laboratorjum zębów sztucznych i koron porcelanowych.
LEK.-DENT. ZADZIEWICZ.

Drobne ogłoszenia w „Republice"
są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron.

Kto chce:
1) znaleźć lokatora lub sublokatora,
2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój,
3) sprzedać nieruchomość lub rzecz,
4) kupić cośkolwiek okazyjnie,
5) dostać posadę,
6) wyszukać pracownika —
niechaj poda drobne ogłoszenie do „REPUBLIKI"

Dr. MED.
WŁ. ŻADZIEWICZ
STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26.
Przyjmuje od 3—7.

Dr. STANISŁAW
BIBERGAL
Choroby skórne i weneryczne
ŁÓDŹ, ZAWADZKA 10
Tel. 106-30
przyjmuje od 9—11 i od 5—8
(w niedziele i święta 9—1 pp.)

DR. MED.
Albert Gotlib
AKUSZER-GINEKOLOG
POWRÓCIŁ
PIOTRKOWSKA 26
telef. 177-50
przyjmuje od 4— 7 w.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po pol.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

Lecznica
ze stałemi łóżkami DLA CHORYCH NA
uszy, nos, gardło i DROGI ODDECHOWE
Gabinet Roentgena dla prześwietlań i zdjęć.
Piotrkowska 67
Tel. 127-81
od 9 r.-2 p. 5-8 w. przyjm. Dr. Z. Rakowski
wezwania na miasto

WZMACNIA! ORZEŹWIA!
SILV-OZON MOTOR
WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWNICTW!!

Do akt Nr. Km 174/37/VI.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go zamieszkały w Łodzi, przy ul. Żwirki Nr. 26 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 23-go sierpnia 1937 r. od godz. 14 w I-ym term. w Łodzi, ul. Pomorska 69, u Marii Krakowskiej odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: maszyny do napędu mechanicznego t. zw. wirówki, 75 szt. rur żebrowych, 23 szt. szuflad do suszarek i 2 szt. transmisji, oszacowanych na łączną sumę zł. 636.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 3 sierpnia 1937 r.
Komornik: (—) K. Sobolewski.

PRZETARG
Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi ogłasza przetarg na sprzedaż starych szop drewnianych znajdujących się na posesji Szpitala przy ul. Zagajnikowej Nr. 22 w Łodzi, gdzie można je oglądać codziennie w godzinach od 8—14.
Po bliższe informacje należy zwracać się do Wydziału Administracyjno-Gospodarczego Ubezpieczalni, ul. Wólczańska 225, codziennie w godzinach od 8—14-ej, gdzie też przyjmowane będą oferty do dnia 28 bm. do godz. 12-ej.
UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA w ŁODZI.

DR. MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
TEL. 164 21
godz. przyjęć 5—7.

DR. MED.
J. HAJMAN
choroby wewnętrzne, mieszka obecnie
Aleje Kościuszki 97
(róg Bandurskiego), tel. 163-12
Przyjmuje od 4.30 do 6-ej po południu

Dr. MED.
WOŁKOWYSKI
Specjalista chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych.
CEGIELNIANA 11
Telefon 238-02
Przyjmuje od 8—12 i od 4—9 w niedziele i święta od 9—1.

DR. MED.
J. WELLER
CHOROBY WEWNĘTRZNE
POWRÓCIŁ
ul. PIOTRKOWSKA 225
(róg Radwańskiej), tel. 149-01
przyjmuje od 6—8 wiecz.

14 URZĄD SKARBOWY w ŁODZI
Nr. V 42/29/LC/37
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.
W myśl § 83 rozp. Rady Min. z dn. 25.6.1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580/14) Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że w celu uregulowania należności 14 Urzędu Skarbowego w Łodzi i Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi w podanych poniżej terminach i pod wskazanym adresem odbędzie się sprzedaż z licytacji.
Dnia 21 sierpnia 1937 r.
Winde Eugeniusz A., Stoki, gm. Nowosolna, cegła maszynowa wyp. 25.000 sztuk, cena szacunkowa zł. 800.—. Termin licytacji II.
Winde A. E. i Wihan T., Stoki, gm. Nowosolna, cegła maszynowa, 90.000 sztuk, cena szacunkowa zł. 3000.—. Termin licytacji I.
Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji.
Kierownik Urzędu Skarbowego: (—) St. Radowicki.

Matki! ... „Kropli Mleka"

DR MED.
Juljusz BAUM
Chor. kobiece i położnictwo
POWRÓCIŁ
CEGIELNIANA 17
Przyjmuje od 12—2 i od 4—6 w.

DR. MED.
Władysław Szpiro
chirurg
Sienkiewicza 34, tel. 222-10
Przyjm. od 4—6.

OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAWCZYNI młoda fachowa poszukuje posady do sklepu. Oferty sub: „W. K. R." do „Republiki". 19

WYŻSZY urzędnik poszukuje 3-5 pokojów nowoczesnymi wygodami, Przejazd 30, mieszkanie 10. 22

UMEBLOWANY frontowy, słoneczny pokój do wynajęcia, centralne ogrzewanie, winda. Telefon 122-11.

FABRYCZNA sala parter na składy, około 600 kw. mtr. w centrum od zaraz poszukiwana. Sub. „Składy" lub tel. 106-34, godz. 9—10, 3—4. 20

URZĄDZENIE sklepowe nadające się na każdą branżę do sprzedania, — Nawrot 8 u dozorcy.

POTRZEBNA zdolna wykończarka do palt futrzanych, Z. Grossman, ul. Piotrkowska 145.

KOMFORTOWY słoneczny, niekrępujący pokój do wynajęcia, Gdańska 12, m. 16. Może być dla małżeństwa.

POKÓJ kawalerski, wejście niekrępujące z wszelkimi wygodami wolny, ul. Narutowicza 35, m. 12

POKÓJ umeblowany z łazienką dla solidnego pana do wynajęcia. P. O. W. 6 m. 12 od godz. 9 do 17-ej.

KASZARNIA na kaszę tatarczana, krakowską, jęczmienną, jaglaną, okazyjnie do sprzedania. Wiadomość: Łódź, Piotrkowska 223, tel. 237-99 p. Jatkiewicz.

POSZUKIWANA inteligentna, jako towarzystwo, pomoc w gospodarstwie, znajomością robótek, Gdańska 94 m. 16.

DO WYNAJĘCIA 4-pokojowe nowoczesne, komfortowe mieszkanie w nowowybudowanym domu, Al. Kościuszki 99. Wiad. tel. 174-75, lub na miejscu od 2—3 po pol.

Do wynajęcia
UMEBLOWANY POKÓJ z wszelkimi wygodami, centralne ogrzewanie w luksusowym domu dla solidnego pana. Dzwonić 167-25 od 10—11 i od 3—5.

Doktór
Henrykowski
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i kobiecych
TRAUGUTTA 9, Telefon 262-08
od 8-11-ej i od 6—9-ej wieczór w niedziele i święta od 9 — 12.30.

DR. MED.
M. TAUBENHAUS
AKUSZER-GINEKOLOG
Przyjmuje od 8—9 r. i 4—8 w.
Zgierska 11, tel. 246.09

LEK.-DENTYSTA
Kaizer-Grabińska
powróciła
Gdańska 26a,
tel. 221-89

DR. MED.
S. Kryńska
Chor. skórne i weneryczne
(kobiety i dzieci)
POWRÓCIŁA
Sienkiewicza 34 telef. 146-10
przyjmuje od 12—2 i od 3—4 pp.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24 i 600-626, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.